

Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Lhota u Vsetína

Pavλίna Důbravová

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Pavína Důbravová**
Osobní číslo: **M17123**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Lhota u Vsetína**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky týkající se daně z nemovitých věcí a rozpočtového určení daní.

II. Praktická část

- Analyzujte rozpočet obce a výběr daně z nemovitých věcí ve vybrané obci.
- Proveďte dotazníkové šetření mezi obyvateli vybrané obce.
- Na základě vyhodnocení dotazníkového šetření navrhněte řešení pro zefektivnění výběru této daně s pozitivním dopadem na rozpočet obce.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: Tisková/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- REMP, Roger L. *The municipal budget crunch: a handbook for professionals*. Jefferson, N. C., 2012, 277 s. ISBN 978-0786463749.
LAJTKEROVÁ, Eva. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013, 130 s. ISBN 978-80-7204-861-8.
RADVAN, Michal. *Místní daně*. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 244 s. ISBN 978-80-7357-932-6.
SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 179 s. ISBN 978-80-74789-67-0.
VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÍCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualiz. vyd. Praha: Vox, 2018, 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavlína Kirschnerová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: 6. ledna 2020
Termín odevzdání bakalářské práce: 19. května 2020

L.S.

---

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípustí-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: .....

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Hlavním cílem mé bakalářské práce je zhodnotit vliv daně z nemovitých věcí na rozpočet vybrané obce a na základě provedené analýzy obecního rozpočtu a dotazníkového šetření udělit obci doporučení, která by mohla přispět k navýšení výběru této daně. V teoretické části je pomocí odborné literatury definována problematika týkající se obce, rozpočtu a daní z nemovitých věcí. V praktické části je provedena analýza hospodaření obce, která je více zaměřena na daň z nemovitých věcí. Dále je provedeno dotazníkové šetření mezi obyvateli obce s cílem zjistit, zda by souhlasili se zavedením místního koeficientu a za jakých podmínek. V závěru práce jsou shrnuty poznatky z analýzy hospodaření i dotazníkového šetření a udělena doporučení, která by měla pomoci navýšit příjem daně z nemovitých věcí do obecního rozpočtu.

Klíčová slova: daň z nemovitých věcí, rozpočet obce, obec, místní koeficient, daňové příjmy

ABSTRACT

The main goal of my bachelor thesis is to evaluate the impact of property taxes on the budget of selected municipality and to give the municipality recommendations based on the analysis of the municipal budget and questionnaire survey, that could help increase the collection of this tax. Issues related to the municipality, budget and property taxes are defined with the help of professional literature in the theoretical part. The practical part is an analysis of economic activities of the municipality. This part is more focused on property taxes. Furthermore, a questionnaire survey is conducted among the inhabitants of the municipality in order to determine whether they would agree with the application of a local coefficient and if so, then under which circumstances. In the end of the thesis are summarized findings from the analysis of economic activities and from the questionnaire survey. There are also given some recommendations, which could help increase the income from property taxes to the municipal budget.

Keywords: property taxes, budget of the municipality, municipality, local coefficient, tax revenues

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Pavlíně Kirschnerové, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady, které mi pomohly při zpracování této bakalářské práce. Mé poděkování patří také pracovníkům z obecního úřadu ve Lhotě u Vsetína, kteří mi byli nápomocni při získávání informací ke zpracování práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
HLAVNÍ VÝZKUMNÁ OTÁZKA	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBEC	12
1.1 SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST.....	13
1.2 PŘENESENÁ PŮSOBNOST	13
1.3 ORGÁNY OBCE	14
1.3.1 Zastupitelstvo	14
1.3.2 Rada obce	15
1.3.3 Starosta.....	16
1.3.4 Obecní úřad	16
2 ROZPOČET OBCE	18
2.1 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	20
2.2 ZÁVĚREČNÝ ÚČET	21
2.3 HOSPODAŘENÍ OBCE.....	21
2.3.1 Kontrola hospodaření	21
3 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ	23
3.1 DAŇOVÉ PŘÍJMY V ROZPOČTU OBCÍ.....	25
3.2 PODÍLY OBCÍ	25
4 SYSTÉM DANÍ V ČESKÉ REPUBLICE	27
4.1 PŘÍMÉ DANĚ	28
4.2 NEPŘÍMÉ DANĚ.....	30
4.3 OSTATNÍ DAŇOVÉ PŘÍJMY.....	31
5 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	32
5.1 HISTORIE VÝVOJE DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ V ČESKÉ REPUBLICE	32
5.1.1 Poplatník daně	33
5.2 DAŇ Z POZEMKŮ	33
5.2.1 Předmět daně	33
5.2.2 Osvobození od daně	34
5.2.3 Základ daně	34
5.2.4 Sazba daně.....	35
5.3 DAŇ ZE STAVEB A JEDNOTEK.....	36
5.3.1 Předmět daně	36
5.3.2 Osvobození od daně	37
5.3.3 Základ daně	37

5.3.4	Sazba daně.....	37
5.4	MOŽNOSTI NAVÝŠENÍ PŘÍJMŮ DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ PRO OBEC.....	39
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	40
6	CHARAKTERISTIKA OBCE LHOTA U VSETÍNA.....	41
6.1	SOUHRNNÉ INFORMACE O OBCI.....	41
7	HOSPODAŘENÍ OBCE.....	43
7.1	PŘÍJMY.....	43
7.1.1	Daňové příjmy.....	43
7.1.2	Nedaňové příjmy.....	45
7.1.3	Kapitálové příjmy.....	45
7.1.4	Přijaté transfery.....	45
7.2	VÝDAJE.....	46
7.3	ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE.....	47
8	DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ V OBCI LHOTA U VSETÍNA.....	49
8.1	DAŇ Z POZEMKŮ.....	50
8.2	DAŇ ZE STAVEB.....	52
9	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	54
9.1	VÝZKUM.....	54
9.2	VÝZKUMNÝ VZOREK.....	54
9.3	ANALÝZA A INTERPRETACE DAT.....	54
10	ZHODNOCENÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ.....	64
	ZÁVĚR.....	65
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	66
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	69
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	70
	SEZNAM TABULEK.....	71
	SEZNAM PŘÍLOH.....	72

ÚVOD

Daň z nemovitých věcí spadá do daní svěřených a náleží plně do rozpočtu obce, na jejímž území byla vybrána. Zároveň není stanoveno, na jaké konkrétní účely by měl být tento výnos využit a obec má současně zákonné možnosti, jak tento příjem i několikanásobně navýšit. Proto je v práci pohlíženo na analýzu vlivu daně z nemovitých věcí na rozpočet obce a možnosti navýšení tohoto příjmu jako na stěžejní téma pro obce v České republice. Předmětná analýza byla provedena ve Lhotě u Vsetína, která se nachází ve Zlínském kraji, konkrétně v okrese Vsetín a má 786 obyvatel. Tuto obec pravidelně navštěvuji, proto byla zvolena pro bakalářskou práci.

Teoretická část bakalářské práce se zabývá definicí a vysvětlením základních pojmů jako jsou obec a její orgány, samostatná a přenesená působnost. Dále také teorií rozpočtu obce a rozpočtového určení daní. Není opomenuto vysvětlení problematiky týkající se systému daní v České republice, a především daně z nemovitých věcí. Je také analyzována historie vývoje této daně i současná legislativní podoba. Nedílnou součástí teoretické části je vymezení možností obce, jak navýšit příjem z daně z nemovitých věcí.

V úvodu praktické části je charakterizována vybraná obec a jsou o ní uvedeny souhrnné informace. Dále je provedena analýza hospodaření tohoto územně samosprávného celku v letech 2017 a 2018. Příjmová stránka je rozebrána z hlediska daňových, nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů. Není opomenuta také výdajová stránka obecního rozpočtu. Dále jsou zhodnoceny podíly jednotlivých složek daní z nemovitých věcí na celkových i daňových příjmech a uvedeno, jaké typy pozemků a staveb se na této dani podílí nejvíce. V rámci praktické části je analyzováno hospodaření obce ve vybraných letech z hlediska příjmů a výdajů před konsolidací a po konsolidaci. V další dílčí části je provedeno dotazníkové šetření mezi obyvateli vybrané obce s cílem zjistit, zda by souhlasili se zavedením místního koeficientu, případně za jakých podmínek. Současně je pro tuto práci stěžejní určit, na jaký účel by měl být tento výnos využit. Koeficient je v práci označen za klíčovou možnost, jak obec může svůj příjem z daně z nemovitých věcí navýšit. S dotazníkovým šetřením byl nápomocen obecní úřad, který dotazníky poskytl k vyplnění vlastníkům nemovitých věcí v obci. Na základě provedené analýzy hospodaření obce a dotazníkového šetření mezi obyvateli je zhodnocen vliv daně z nemovitých věcí na rozpočet obce, se zaměřením především na možnosti navýšení výnosu z této daně. Na základě výsledků šetření jsou vytvořena doporučení pro praxi.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit vliv daně z nemovitých věcí na rozpočet obce Lhota u Vsetína a na základě provedené analýzy obecního rozpočtu a dotazníkového šetření udělit této obci doporučení, která by mohla přispět k navýšení výběru této daně. K dosažení primárního cíle byly dále stanoveny dílčí cíle, kterými jsou provést rešerši odborné literatury a zákonů vztahujících se k obci, rozpočtu a daním. Dalším dílčím cílem je provést analýzu hospodaření obce v letech 2017 a 2018. Také provést kvantitativní výzkum, prostřednictvím kterého bude zjišťováno, zda by obyvatelé obce souhlasili se zavedením místního koeficientu a za jakých podmínek. Závěrem budou vyhodnoceny poznatky z analýzy hospodaření obce a dotazníkového šetření a doporučena vhodná řešení pro navýšení příjmů plynoucích z daně z nemovitých věcí do rozpočtu vybrané obce.

Druhá půlka praktické části této bakalářské práce se zaměřuje na kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření v obci Lhota u Vsetína, jehož cílem je zjistit, zda by obyvatelé obce souhlasili se zavedením místního koeficientu a za jakých podmínek. Jednou z klíčových možností, jak obec může navýšit svůj příjem z výběru daně z nemovitých věcí je zavedení tohoto místního koeficientu pomocí obecně závazné vyhlášky. Otázkou však je, jak by na tuto změnu reagovali obyvatelé obce. Proto bude v rámci praktické části provedeno toto dotazníkové šetření, které je nápomocné při stanovení správného závěru pro obec.

K provedení tohoto šetření mi pomohl obecní úřad ve Lhotě u Vsetína.

Hlavní výzkumná otázka

Hlavní výzkumnou otázkou dotazníkového šetření je zjistit, zda by obyvatelé obce souhlasili se zavedením místního koeficientu a za jakých podmínek. Zároveň jsem si stanovila i dílčí výzkumné otázky, které mi pomohou utvořit celkový názor v rámci dané problematiky.

Pro naplnění cíle bakalářské práce byly stanoveny 2 výzkumné otázky:

1. Zjistit, na jaké účely by podle obyvatel obce měl být využit případný výnos z místního koeficientu.
2. Zjistit, s jakou výší koeficientu by obyvatelé obce souhlasili.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

Ústava České republiky (Česko, 1993) definuje obce jako základní územně samosprávné celky. Dle zákona o obcích je obec veřejnoprávní korporací, která vystupuje v právních vztazích vlastním jménem, má vlastní majetek a v jejím zájmu je starost o vlastní území a také o potřeby svých občanů. Při plnění cílů hájí veřejný zájem. Obec je označována jako základní územní samosprávný celek. Lze rozlišovat tyto druhy obcí:

- obec,
- městys,
- město,
- statutární město,
- hlavní město Praha (Kopecký a kol., 2017, s. 3–7).

K 1. lednu 2019 je v evidenci u Českého statistického úřadu 6258 obcí na území České republiky. Zvláštní postavení má Praha, hlavní město, která je obcí a zároveň krajem a je upravena zvláštním zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze (CZSO, 2019).

Označení město nesou obce, které byly městem přede dnem 17. května 1954 a současně na základě jejich žádosti tak stanovil předseda Poslanecké sněmovny. Městem se však může stát i obec, splňuje-li podmínku minimálně 3000 obyvatel a stanovil-li tak předseda Poslanecké sněmovny na základě vyjádření vlády. Další možností vzniku města je situace, kdy dojde ke sloučení dvou nebo více obcí, ze kterých je alespoň jedna městem, pak je nově vzniklá obec městem.

Označení městys získávají obce, které byly městysem přede dnem 17. května 1954 a podaly úspěšně žádost k předsedovi Poslanecké sněmovny. Může se jím stát však i jiná obec, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny, který určí den, od kterého se daná obec stane městysem. Dalším případem je sloučení dvou a více obcí, ze kterých není ani jedna městem, ale je alespoň jedna městysem, pak získává takováto nově vzniklá obec označení městys.

V §4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů, jsou taxativně vymezena všechna statutární města v České republice, kterých je k 1. lednu 2019 celkem 26. Jejich území se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními samosprávnými orgány. Obce vykonávají svou činnost v samostatné a přenesené působnosti (Kopecký a kol., 2017, s. 6–7).

1.1 Samostatná působnost

V rámci samostatné působnosti obec spravuje své záležitosti samostatně. Stát nebo kraj do této činnosti zasahují na základě zákona pouze v případě potřeby ochrany zákona. Při výkonu této působnosti se obec řídí zákony, a to při vydávání obecně závazných vyhlášek, v ostatních případech se řídí jinými právními předpisy, které jsou vydány na základě zákona. Mezi pravomoci zastupitelstva, spadajících do samostatné působnosti dle §84 zákona o obcích, ve znění pozdějších předpisů, řadíme například:

- schvalování programu rozvoje obce,
- schvalování rozpočtu obce, závěrečného účtu a účetní závěrky sestavované k rozvahovému dni,
- zřizování dočasných a trvalých peněžních fondů obce,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,
- rozhodování o vyhlášení místního referenda,
- navrhování změn katastrálních území uvnitř obce, schvalování dohod o změně hranic obce a o slučování obcí,
- rozhodování o spolupráci s jinými obcemi a o rozsahu této spolupráce a další (Česko, 2000).

1.2 Přenesená působnost

Kromě samostatné působnosti, obce vykonávají také některé činnosti v přenesené působnosti. Jedná se o výkon části státní správy, kterou jim přidělil stát, a na kterou jim poskytuje ze státního rozpočtu příspěvek. Obec se při výkonu této působnosti řídí právními předpisy, usneseními vlády, směrnicemi ústředních správních úřadů, opatřeními příslušných orgánů veřejné správy. Dle rozsahu působnosti, která je na obce přenesena, se obce dělí na:

- obce (obce I. stupně),
- obce s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně),
- obce s rozšířenou působností (obce III. stupně) (Česko, 2000).

1.3 Orgány obce

Obec své činnosti vykonává pomocí obecních orgánů, mezi které řadíme zastupitelstvo, radu, starostu, obecní úřad, obecní policii a zvláštní orgány. Jejich pravomoci jsou vymezeny především v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů nebo také v zákoně č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Za vrchní orgán obce je považováno zastupitelstvo, které je voleno přímo občany dané obce.

V zákoně o obcích jsou rozděleny pravomoci orgánů na vyhrazené a nevyhrazené. Pouze ty orgány, kterým zákon přiděluje určité pravomoci, je mohou vykonávat. Činnosti a pravomoci, které spadají do oblasti nevyhrazených, většinou vykonává rada, případně starosta, zastupitelstvo si však může tyto činnosti převzít (Moderní obec, 2012).

1.3.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce je složeno z jejich členů neboli zastupitelů. Počet zastupitelů v jednotlivých obcích vychází z počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Určený počet zastupitelů je zveřejněn na úřední desce do dvou dnů od stanovení a případně dalším způsobem v místě obvyklým. Nejnižší možný počet zastupitelů je 5 a to při počtu do 500 obyvatel dané obce. Nejvyšší možný počet zastupitelů je 55 a to v případě obcí nad 150 000 obyvatel. Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, ke kterému dojde po ukončení hlasování. Dále je zastupitel povinný složit slib a poté může vykonávat svou funkci, která je považována za veřejnou. Členům zastupitelstva, kteří jsou pro tuto funkci dlouhodobě uvolněni a členům, kteří před zvolením do funkce nebyli v pracovním poměru, náleží za výkon této funkce odměna, která je vyplácena z rozpočtu obce. Dalším členům zastupitelstva, kteří nejsou uvedeni výše a jsou-li v pracovním poměru (dále jen „neuvolněný člen zastupitelstva obce“), náleží od jejich zaměstnavatele pracovní volno s náhradou mzdy, kterou daná obec uhradí příslušnému zaměstnavateli. Neuvolněným členům zastupitelstva, kteří nejsou v pracovním poměru, náleží náhrada výdělku ušlého v souvislosti s výkonem veřejné funkce, která je stanovena paušální částkou, kterou schvaluje zastupitelstvo vždy na příslušný kalendářní rok. Tuto částku hradí obec ze svého rozpočtu.

Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo na předkládání návrhů, vznášení dotazů a požadování informací od zaměstnanců obce souvisejících s výkonem jeho funkce a které nejsou současně vázány mlčenlivostí. Takové informace mu musí být podány nejpozději do 30 dnů (Česko, 2000).

Dle Čmejrků a kol. (2010, s. 43) je zastupitel povinen účastnit se zasedání zastupitelstva obce, z jehož průběhu se pořizuje zápis, který je následně podepsán starostou, místostarostou a určenými ověřovateli. Zastupitel se případně účastní i zasedání jiných orgánů obce, je-li jejich členem a plní úkoly, které mu byly zadány. Současně musí hájit zájmy občanů a vystupovat tak, aby nebyla nijak ohrožena vážnost jeho vykonávané funkce. Zastupitel je povinen oznámit případný střet zájmů, před projednáváním dané věci, na zasedání zastupitelstva (Česko, 2000). Dle Balíka (2009, s. 78) má zastupitelstvo vždy povinnost zřídit dva výbory, kterými jsou kontrolní a finanční výbor. Pokud v obci žije alespoň 10% obyvatel jiné národnosti, má zastupitelstvo povinnost zřídit také výbor pro národnostní menšiny.

Mezi pravomoci zastupitelstva obce patří zejména schvalování programu rozvoje územního obvodu obce, schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce, vydávání obecně závazných vyhlášek, zřizování příspěvkových organizací a organizačních složek obce a další.

Četnost zasedání zastupitelstva je dle potřeby, minimálně by se mělo sejít jednou za tři měsíce. Starosta setkání tohoto orgánu svolává a zpravidla i řídí. Pokud o zasedání požádá hejtman kraje nebo 1/3 zastupitelstva, je starosta povinen zasedání svolat. Je-li přítomna nadpoloviční většina, zastupitelstvo je schopno se usnášet (Česko, 2000).

1.3.2 Rada obce

Jak Čmejrek a kol. (2010, s. 43) uvádějí, výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada obce. Ta je zodpovědná za výkon své činnosti zastupitelstvu. Radě přísluší rozhodovat v přenesené působnosti, jen pokud tak stanoví zákon. Pokud není v obci rada volena, vykonává tuto funkci starosta, mimo záležitosti, které zákon svěřuje zastupitelstvu.

Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady. Počet členů rady je vždy lichý, nejméně je složena z 5 a nejvíce z 11 členů a nesmí přesahovat 1/3 počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce není volena v obcích, jejichž zastupitelstvo má méně než 15 členů. Pokud je starosta či místostarosta odvolán ze své funkce nebo na ni rezignoval, přestává být současně i členem rady obce.

Rada obce se schází dle potřeby, její jednání jsou neveřejná a může na ně přizvat člena zastupitelstva nebo dokonce i jinou osobu. K platnému usnesení je potřeba souhlas nadpoloviční většiny.

Radě je vyhrazeno několik oblastí, a to zejména zabezpečit hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydávat nařízení obce, stanovit rozdělení pravomocí obecního úřadu, zřizovat a zrušovat odbory, kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce, uzavírat nájemní smlouvy a smlouvy o výpůjčkách a další jiné oblasti. V obcích, ve kterých funkci rady vykonává starosta, zákon některé povinnosti rady deleguje na zastupitelstvo (Česko, 2000).

1.3.3 Starosta

Funkcí starosty je zastupování obce navenek. Úkony, které vyžadují schválení od zastupitelstva, případně rady obce, je nutné provést až po jejich schválení, jinak jsou považována za neplatná (Česko, 2000).

Dle Čmejrk a kol. (2010, s. 45) starostu i místostarostu volí zastupitelstvo obce ze svých řad, musí být občany České republiky a za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce.

Nestanoví-li zákon jinak, starosta obce odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za předchozí kalendářní rok, plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a vymezuje jim platové ohodnocení podle zvláštních předpisů, může požadovat po Policii České republiky součinnost při zabezpečení pořádku, dále starosta informuje veřejnost o krocích obce a další.

Starostu zastupuje místostarosta. Zastupitelstvo mu může svěřit úkoly, které musí splnit v době nepřítomnosti starosty. Dále starosta, v případech stanovených zvláštními zákony, zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy (Česko, 2000).

1.3.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta (Česko, 2000).

Obecnímu úřadu náleží zajistit plnění úkolů obce v samostatné i přenesené působnosti. V oblasti samostatné působnosti především plní úkoly, které mu byly uděleny zastupitelstvem nebo radou obce a dále je oporou výborům a komisím při plnění jejich aktivit. Přenesenou působnost vykonává podle §61 odst. 1 písm. a) kromě věcí patřící do působnosti jiného orgánu obce.

Povinností obecního úřadu je zřízení úřední desky, která bývá nejčastěji umístěna v místě sídla obecního úřadu. Současně s listinnou formou musí být občanům umožněn i dálkový přístup (Kopecký a kol., 2017, s. 256-258).

2 ROZPOČET OBCE

Rozpočty základních územních samosprávních celků neboli obcí chápeme jako finanční nástroje, díky kterým jsou bilancovány příjmy a výdaje a jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy (Provazníková, 2015, s. 51).

Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb. uvádí několik druhů třídění příjmů a výdajů obecního rozpočtu např. druhové, odvětvové, konsolidační, transferové. Přičemž druhové představuje třídění základní. V rámci druhového třídění dochází k rozdělení příjmů a výdajů do osmi tříd:

- Třída 1 – Daňové příjmy
- Třída 2 – Nedaňové příjmy
- Třída 3 – Kapitálové příjmy
- Třída 4 – Přijaté transfery
- Třída 5 – Běžné výdaje
- Třída 6 – Kapitálové výdaje
- Třída 8 - Financování (Česko, 2002)

Komplexní skladba obecního rozpočtu je znázorněna v tabulce číslo 1. Kdy příjmy jsou rozděleny do tří základních skupin, a tedy běžné, kapitálové a ostatní. Běžné příjmy jsou dále děleny na daňové, které průměrně tvoří jednu polovinu celkových příjmů obce (svěřené a sdílené daně, místní a správní poplatky), dále nedaňové (poplatky za služby, příjmy z pronájmů, příjmy od organizačních složek a příspěvkových organizací, zisk obecních podniků), transfery a dividendy. Dle Provazníkové (2015, s. 141) se podíl transferů neboli dotací na celkových příjmech obcí v čase mění, od 90. let po rok 2005 docházelo k významnému nárůstu dotací s ohledem na reformu veřejné správy a její decentralizaci. V současné době představují transfery druhý nejvýznamnější zdroj příjmů pro obecní rozpočet (Deník veřejné správy, 2017).

Výdaje jsou taktéž rozděleny do tří stejnojmenných skupin – běžné, kapitálové a ostatní výdaje. Běžné výdaje se týkají provozních činností. Kapitálové, které jsou zpravidla objemově větší, směřují k modernizaci a rozvoji obecní infrastruktury (Deník veřejné správy, 2018).

Tabulka 1 Obecné schéma rozpočtu obce

PŘÍJMY	VÝDAJE
Běžné	Běžné (neinvestiční)
- daňové - svěřené daně	- mzdy a platy
- sdílené daně	- povinné pojistné za zaměstnance
- místní poplatky	- materiálové
- správní poplatky	- energie
- nedaňové - poplatky za služby	- nájemné
- příjmy z pronájmu majetku	- sociální dávky
- příjmy od organizačních složek a příspěvkových organizací	- výdaje na municipální podniky
- zisk obecních podniků	- sankce za porušení rozpočtové kázně
- dividendy z akcií, přijaté úroky	- úroky
- transfery (dotace) – účelové	- pokuty
- neúčelové	- ostatní (dary apod.)
	- dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům
Kapitálové	- neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím
- z prodeje majetku	- výdaje na sdružování fin. prostředků
- z prodeje akcií a majetkových podílů	- příspěvky dobrovolným svazkům obcí
- kapitálové transfery – účelové - neúčelové	Kapitálové (investiční) - na hmotný a nehmotný majetek
- přijaté úvěry	- nákup cenných papírů
- příjmy z emise komunálních obligací	- kapitálové poskytnuté dotace organizačním složkám
- přijaté splátky půjček	- investiční příspěvky příspěvkovým organizacím
	- investiční půjčky různým subjektům
Ostatní	- splátky úvěrů
- doplňkové, přijaté sankční pokuty apod.	Ostatní

Zdroj: (Lajtkepová, 2013, s. 89, vlastní zpracování)

Rozpočet je sestavován na jeden kalendářní rok. První fází tvorby rozpočtu představuje příprava jeho návrhu, na které se podílí starosta a finanční výbor. Ti musí respektovat rozpočtový výhled, jenž je jedním z nástrojů pro střednědobé finanční plánování. Návrh rozpočtu musí být zveřejněn na úřední desce a na internetu nejméně 15 dní před zasedáním zastupitelstva, na kterém má být projednáván (Sedmíhradská, 2016, s. 37-40).

Nejčastěji se rozpočet sestavuje jako vyrovnaný, můžeme se, ale také setkat se schválením přebytkového nebo schodkového rozpočtu, jsou-li splněny určité podmínky. Přebytkový je schválen za předpokladu, že část příjmů daného roku bude použita až v následujícím roce nebo bude-li splacena jistina z úvěru minulých let. Je-li zajištěno krytí schodku, může být schválen deficitní rozpočet. Není-li návrh rozpočtu schválen před 1. lednem, obec se řídí rozpočtovým provizoriem (Lajtkepová, 2013, s. 87).

Kemp (2012, s. 1) ve své knize o rozpočtech uvádí, že deficitní rozpočet je pro obec negativní. Současně velkým problémem podle něj může být i nepříznivá ekonomická situace v dané zemi, která má následně vliv na rozpočty na všech úrovních, tedy obcí, krajů i státu.

2.1 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled mají obce povinnost sestavovat, dle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních samospráv, na dobu dvou až pěti let. Jedná se o jeden z nástrojů střednědobého finančního plánování. Není uvedeno, kdy musí být výhled schválen. Zastupitelstvo o něm může rozhodovat ve stejném termínu jako o rozpočtu, ale také si může vybrat jiný termín.

Střednědobý rozpočtový výhled představuje finanční rámec, v souladu se kterým musí být sestavovány jednotlivé roční rozpočty. Tento výhled by měl zobrazovat střednědobé rozpočtové cíle dané obce, nejedná se tedy o jakýsi izolovaný finanční plán. Je potřeba jej také alespoň jednou ročně aktualizovat a zapracovat do něj aktuální situaci účetní jednotky, ekonomický rámec hospodářství, sociální a kulturní potřeby obyvatel obce apod.

Při sestavování tohoto střednědobého výhledu se vychází především ze smluvních vztahů a dalších závazků. Důležitý je zejména v souvislosti:

- s finančně náročnějšími aktivitami jako jsou pořízení dlouhodobého majetku nebo rozsáhlejší opravy,
- s financováním organizace ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu. Jedná se především o úvěry a následné splácení jistin a úroků. V rámci

střednědobého rozpočtového výhledu není třeba mít zaopatřen zdroj financování, což je naopak u samotného rozpočtu nutností.

Samotná podoba sestavování střednědobého výhledu není v zákoně upravena. Při jeho tvorbě se vychází z výdajů a příjmů současných i minulých let a je brán v potaz předpoklad ekonomického vývoje a tedy HDP, inflace, změny v rozpočtovém určení daní apod. Je důležité držet se zásady nenadhodnocování příjmů a nepodhodnocování výdajů (Lorenc, 2019, 24-25).

2.2 Závěrečný účet

Do 30. června následujícího roku schválí zastupitelstvo obce závěrečný účet a zprávu o výsledcích přezkoumávání hospodaření obce a také přijímá případná opatření. Předmětem závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, ke státním fondům, k rozpočtům krajů, k jiným obcím, Národnímu fondu a jiným rozpočtům.

Návrh závěrečného účtu obce musí být zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu. Případné připomínky mohou občané sdělit písemnou formou ve stanovené lhůtě nebo ústně při zasedání zastupitelstva (Lajtkepová, 2013, s. 91).

2.3 Hospodaření obce

Hospodaření obce je upraveno v zákoně o obcích, konkrétně v § 38 - 44. Hospodaření s prostředky rozpočtu a sestavování rozpočtu se pak řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Za hospodaření obce nese odpovědnost samotná obec. Stát za hospodaření a závazky obce neručí, avšak připouští, že může závazek převzít smluvně (Lajtkepová, 2013, s. 87).

Dle § 38 zákona o obcích musí být majetek obce využíván účelně a hospodárně. Tento územně samosprávný celek je veřejnoprávní korporací, která může mít vlastní majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu. Stát do její činnosti může zasahovat pouze tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona, a to platí i pro hospodaření s majetkem obce (Kopecký a kol., 2018, s 96-97).

2.3.1 Kontrola hospodaření

§ 42 zákona o obcích se zaměřuje na přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Obec může o přezkoumání požádat příslušný krajský úřad nebo auditora. Toto přezkoumání provádí kraj v přenesené působnosti. Pokud obec o přezkoumání hospodaření

nezažádá, provede tuto činnost příslušný krajský úřad. Náklady na přezkoumání hradí obec ze svých rozpočtových prostředků. Pokud však obec sama o přezkoumání nezažádala, padá tato povinnost na krajský úřad, který současně nese náklady.

Kontrola hospodaření obce se dělí na vnitřní a vnější kontrolu.

Vnitřní kontrolu obce zajišťuje:

- rada obce,
- zastupitelstvo obce,
- finanční výbor obce,
- kontrolní výbor,
- vnitřní kontrolní systém.

Do vnější kontroly řadíme:

- každoroční povinné přezkoumání hospodaření obce, a to buď krajským úřadem, nebo auditorem (Kopecký a kol., 2017, s.112-113).

3 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ

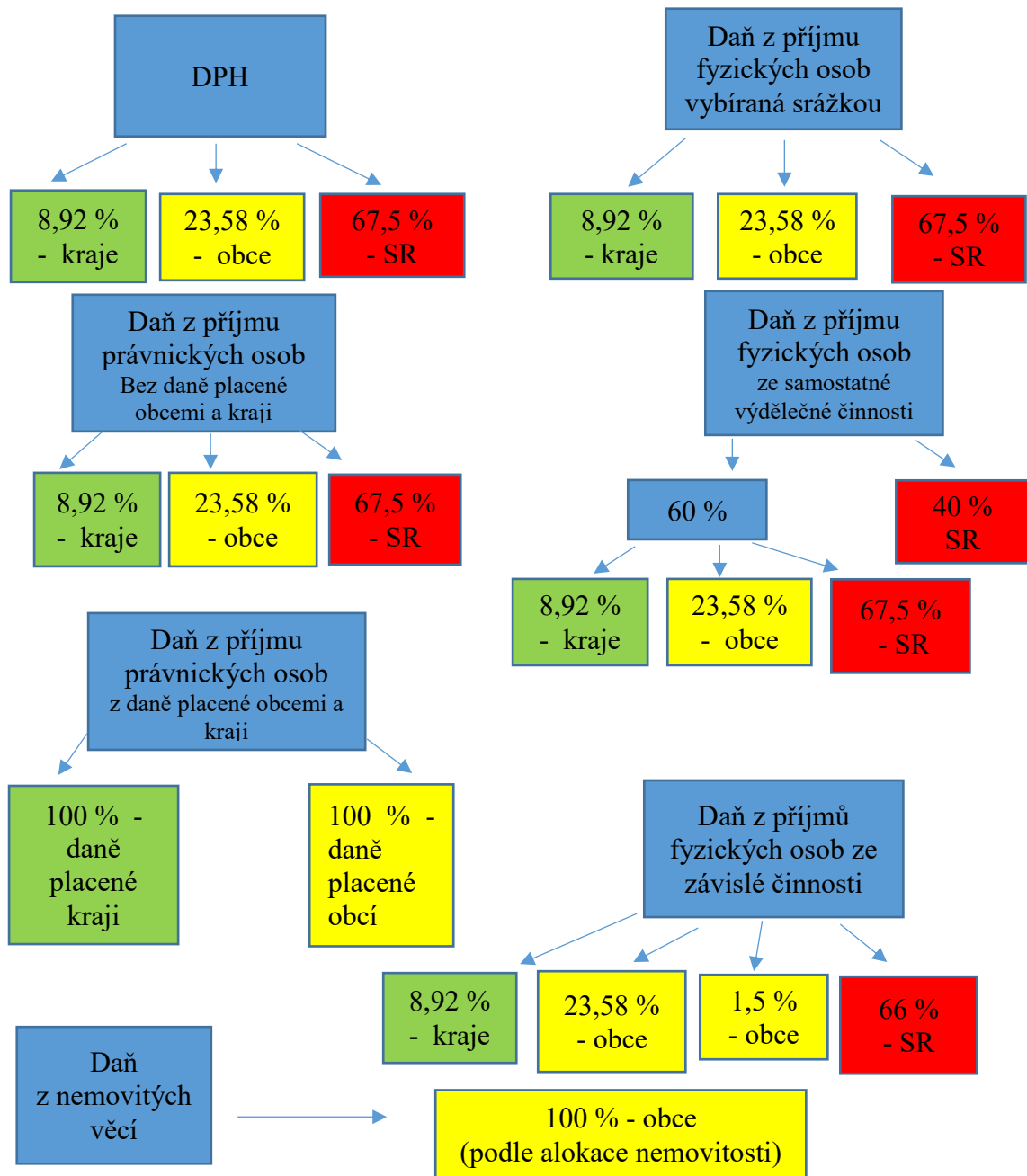
Lajtkepová (2013, s. 44) uvádí, že díky rozpočtovému určení daní je zřejmé, do kterých veřejných rozpočtů plyne, popřípadě je přerozdělen, výnos z daní. Rozpočtovým určení daní se zabývá zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o rozpočtovém určení daní) a dále vyhláška č. 219/2019 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

Dle rozpočtového určení daní jsou daně rozděleny na svěřené a sdílené. Svěřené daně jsou typické tím, že jejich celý výnos je přidělen do konkrétního veřejného rozpočtu dané vládní úrovně či do mimorozpočtového fondu. Takovou daní je v České republice typicky daň z nemovitých věcí. Je vybrána na území dané obce a výnos z této daně plyne ve stoprocentní výši do rozpočtu dané obce. Dalším příkladem je daň silniční, jejíž výnos plyne do mimorozpočtového fondu dopravní infrastruktury.

Sdílené daně jsou příjmem pouze jednoho rozpočtu, a to zpravidla toho státního, ale následně jsou tyto příjmy přerozděleny do veřejných rozpočtů na různých úrovních. Mezi zástupce této sdílené daně patří důchodové daně, tedy daň z příjmů fyzických a právnických osob, daň z přidané hodnoty a daň z minerálních olejů, která spadá pod spotřební daně (Lajtkepová, 2013, s. 45).

Následující schéma zobrazuje, jakým procentem připadají vybrané daně do rozpočtu státu, krajů a obcí z celostátního hrubého výnosu. U obcí je tato částka vynásobena procentem, které je pro každou obec určeno ve vyhlášce Ministerstva financí o procentním podílu obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Je zřejmé, že největší podíl daní připadá státnímu rozpočtu s výjimkou daně z nemovitých věcí, která 100% podílem připadá dané obci, ve které se nemovitost nachází. Taktéž daň z příjmu právnických osob z daně placené obcemi připadá 100% podílem obci. Obě daně důchodové, tedy daň z příjmů právnických i fyzických osob a také daň z přidané hodnoty spadají svým podílem do obecních rozpočtů, a to ve výši 23,58 %. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti lze vidět, že obcím připadá kromě podílu 23,58 %, také podíl 1,5 %. V tomto případě se jedná o daňové příjmy, které jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2020

Obrázek 1 Rozpočtové určení daní

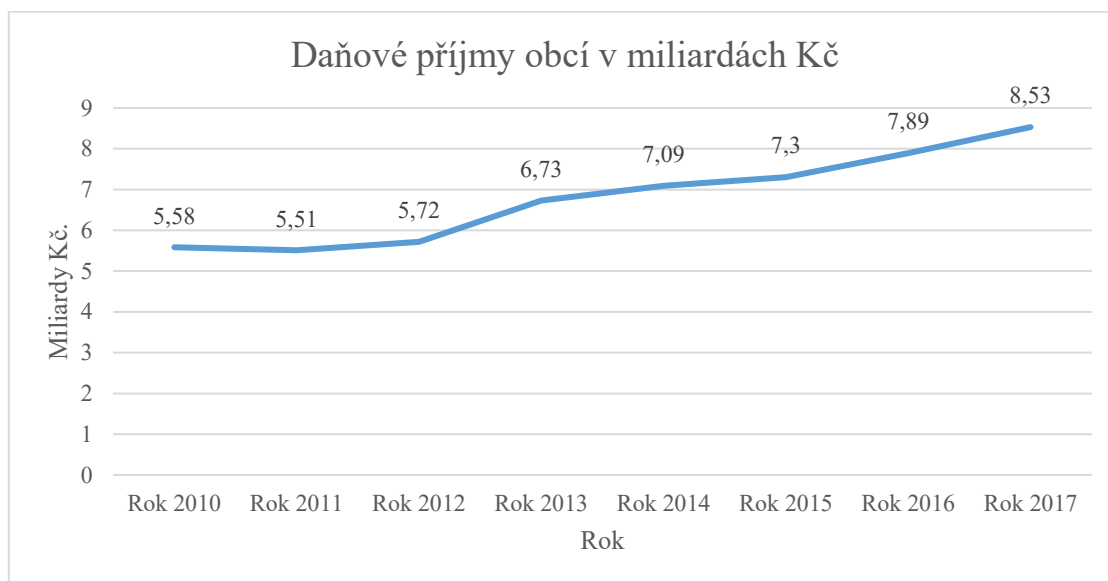
Zdroj: (Finanční správa, 2020, vlastní zpracování)

3.1 Daňové příjmy v rozpočtu obcí

Příjmy krajů a obcí zaznamenaly během posledních pár let vysoký nárůst. Obcím v období 2013 – 2018 stouply daňové příjmy z 161,7 mld. Kč na 206,3 mld. Kč což je nárůst o 27,6 %. Ministerstvo financí České republiky za tři hlavní důvody tohoto jevu pokládá růst ekonomiky, opakované navýšení podílů krajů a obcí na celostátních daňových příjmech a zvyšování efektivity výběru daní (MFČR, 2018).

Ve Zlínském kraji se daňové příjmy obcí v kraji vyvíjely následovně:

Obrázek 2 Daňové příjmy obcí ve Zlínském kraji

Zdroj: (MFČR, 2018, vlastní zpracování)

3.2 Podíly obcí

Od 1. 1. 2018 je z celostátního hrubého výnosu daní převáděno podílem obcím dle zákona o rozpočtovém určení:

- 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů, kterými jsou: daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob včetně daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti rozdělený dle přepočteného počtu zaměstnanců.

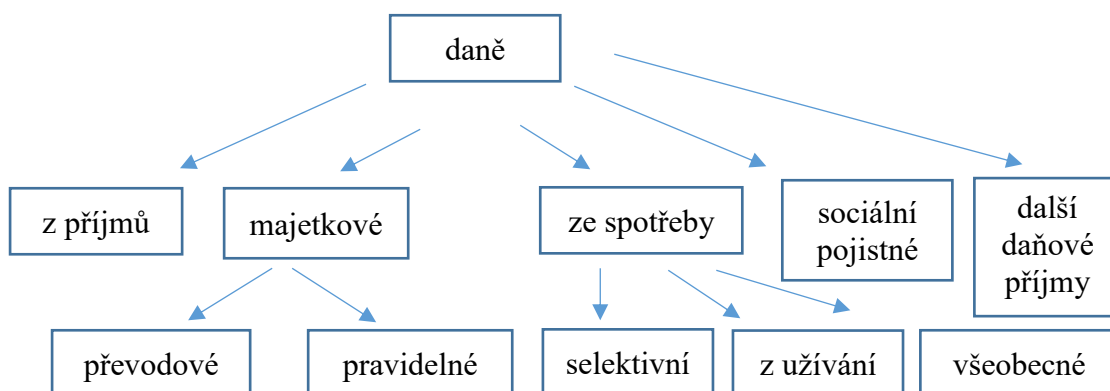
Převody jsou realizovány pomocí koeficientů, které jsou zaznamenány ve vyhlášce Ministerstva financí o procentním podílu obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

Obcím náleží také převody z výnosu daní, daňovým příjmem rozpočtů obcí je:

- 100 % výnosů daně z nemovitých věcí, které se nachází na území dané obce (Finanční správa, 2018).

4 SYSTÉM DANÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají. Daňový systém zahrnuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, podle kterých se daně vybírají (Vančurová a kol., 2018, s. 51).

Obrázek 3 Daňová soustava

Zdroj: (Vančurová a kol., 2018, s. 57, vlastní zpracování)

Z obrázku daňové soustavy je zřejmé, že daňový systém není tvořen jednou velkou daní, ale několika menšími. Každá z těchto daní lépe splňuje některé požadavky, a naopak má nedostatky v jiných možných kritériích. Obecně jsou však daně rozděleny do dvou základních skupin, a to na daně přímé a nepřímé. Některé z daní však nesplňují požadavky ani jedné z nich, proto tam také nejsou zařazeny. Zejména se jedná o pojistné sociálního pojištění.

Jednou z charakteristik daňového systému je daňový mix. Ten vypovídá o tom, jaký význam stát uděluje jednotlivým typům daní. Tento význam je nejčastěji měřen pomocí podílu výnosu jednoho typu daní na celkovém daňovém výnosu. V posledních letech význam přímých daní klesá, do popředí se dostaly daně nepřímé. Příkladem může být daň z přidané hodnoty, u které se sazba v letech 2007 až 2013 zvýšila třikrát (Vančurová a kol., 2016, s. 56).

Na dobrý daňový systém je kladeno velké množství požadavků, zejména se jedná o:

- daňovou spravedlnost,
- daňovou efektivnost,
- právní perfektnost,

- transparentnost,
- jednoduchost a srozumitelnost (Vančurová a kol., 2018, s. 51).

4.1 Přímé daně

Přímé daně jsou specifické tím, že u nich lze určit osobu, která je jejich plátcem. Tyto daně jsou odváděny na základě daňového přiznání, které je podáváno k příslušnému správci daně. Jak uvádí Vančurová a kol. (2016, s. 57) pozitivem těchto přímých daní je spravedlnost, jsou schopny vyhovět platební schopnosti každého jedince. Negativem je dopad na nabídku práce, jedinec si uvědomí, že mu bude část důchodu odňata, proto nejsou někteří ochotni pracovat.

V České republice rozlišujeme dvě skupiny přímých daní, a to daně z příjmů a daně majtkové. Jak zobrazuje následující schéma, daň z příjmů představuje daň z příjmů fyzických a právnických osob.

Dle Vančurové a kol. (2016, s. 59) označujeme daň z příjmů fyzických osob jako daň univerzální, které jsou podrobeny všechny zdanitelné příjmy jednotlivce. Za poplatníky tedy označujeme fyzické osoby, které jsou daňovými rezidenty České republiky, ale také ty, kteří daňovými rezidenty na našem území nejsou. Základ této daně je rozdělen do pěti dílčích základů daně, za nejpodstatnější dílčí základ daně je pak pokládána daň z příjmů ze závislé činnosti, pod kterou si lze představit mzdy a jim podobné příjmy.

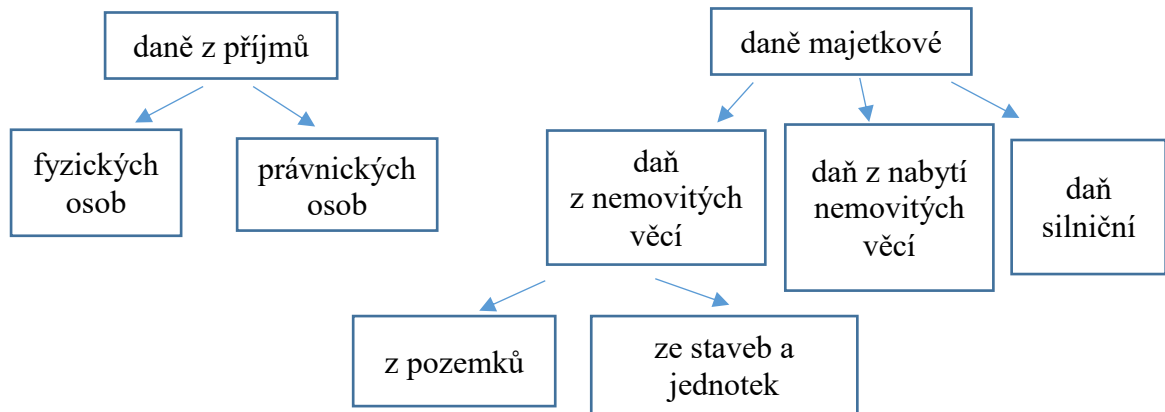
Druhým typem příjmové daně je daň z příjmů právnických osob. Za poplatníka jsou kromě právnických osob považovány také například organizační složky státu, podílové fondy, svěřenecké fondy a další. Předmětem daně jsou veškeré výnosy z činností, do kterých spadají také výnosy z činností s majetkem (Businessinfo.cz, 2019).

Vedle daní z příjmů tvoří přímé daně také daně majtkové. Mezi ně řadíme daň z nemovitých věcí, která je vybírána dle sídla dané nemovitosti, jelikož výnos z této daně je příjmem obecních rozpočtů. Do této kategorie spadá daň ze staveb, jednotek a pozemků. Podrobněji se dani z nemovitých věcí věnuje pátá kapitola.

Majtkovou daní je také daň z nabytí nemovitých věcí, která je vyměřována při vlastnickém převodu nemovitostí. Její sazba je lineární, ve výši 4 %. Za základ daně je považována zpravidla kupní cena, ale může jím být i ocenění (Vančurová, 2016, s. 60).

Třetím typem majtkové daně je daň silniční. Jejím předmětem jsou silniční motorová vozidla, která jsou registrovaná a provozovaná v České republice a zároveň jsou používána

k podnikání, k výdělečným činnostem nebo k jiným činnostem, z nichž plyne příjem, který je předmětem daně z příjmů. Za poplatníka této daně je považována fyzická či právnická osoba, která zároveň splňuje podmínky uvedené v § 4 zákona o dani silniční (Businessinfo.cz, 2018).

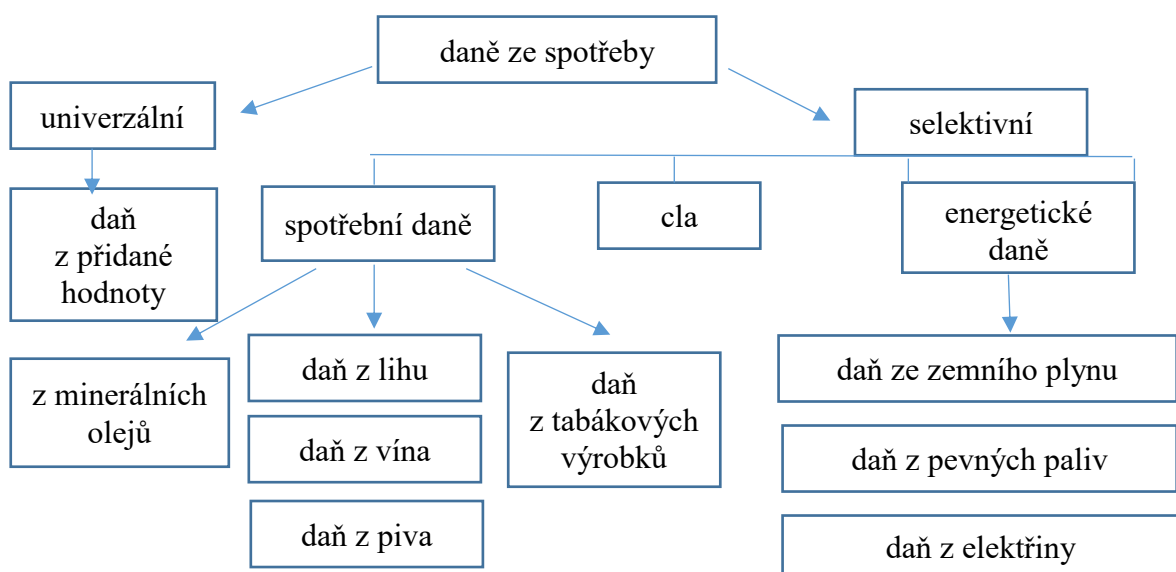

Obrázek 4 Přímé daně v České republice

Zdroj: (Vančurová a kol., 2016, s. 58, vlastní zpracování)

4.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně jsou takto pojmenovány z důvodu, že nelze dopředu určit poplatníka, který bude v konečné fázi daň platit. Jsou také označovány jako daně ze spotřeby, protože tato daň je zahrnuta v ceně zboží nebo služeb nakupovaných poplatníkem. Ten tuto daň uhradí v rámci své spotřeby, státu je pak odvedena příslušným obchodníkem. Následující schéma zobrazuje, jak jsou tyto nepřímé daně rozděleny, a tedy na daň univerzální, kterou představuje daň z přidané hodnoty a na daně selektivní, které zahrnují spotřební daně, cla a daně energetické (Vančurová a kol., 2016, s. 60–61).

Obrázek 5 Nepřímé daně v České republice

Jak uvádí Vančurová a kol. (2016, s. 61) daň z přidané hodnoty tedy spadá do daně univerzální. Zejména je této dani podrobena dodání zboží a poskytování služeb. Za hlavní výhodu je považována možnost širokého pojetí předmětu daně. Sazba daně z přidané hodnoty má tři úrovně a to základní, sníženou a další sníženou.

Dle Vančurové a kol. (2016, s. 61) spotřební daně jsou řazeny do selektivních daní, jejichž předmětem je pět druhů zboží. Jsou jimi minerální oleje, líh, víno, pivo a tabákové výrobky. Fyzické jednotky jsou základem daně tohoto vyrobeného či dovezeného zboží. Sazby jsou pevně dané. Od roku 2008 se setkáváme s daněmi z energií, a to daní ze zemního plynu, pevných paliv a elektřiny.

Dalším typem selektivní daně je clo. To je označováno za povinnou platbu, přičemž tato povinnost vzniká při převozu zboží přes hranice Evropské unie. Clo podléhá zboží dovezené pouze ze států mimo Evropskou unii, protože samotná EU je celní unií (Vančurová a kol. 2016, s. 62).

Energetické daně, které jsou označovány také jako daně ekologické, jsou posledním typem selektivních daní. Schéma nepřímých daní zobrazuje rozdělení těchto energetických daní na daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv a daň z elektřiny.

4.3 Ostatní daňové příjmy

Do skupiny ostatních daňových příjmů řadíme ty typy daní, které nelze přiřadit do skupiny přímých či nepřímých daní. Jedná se například o pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Obě tyto položky jsou za zaměstnance odváděny zaměstnavatelem a to tak, že jim je příslušná částka sražena z jejich hrubé mzdy. Další část hradí sám zaměstnavatel, který si tento odvod může uznat jako daňový náklad (Vančurová a kol., 2016, s. 63-64).

5 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ

Stěžejním bodem této bakalářské práce je daň z nemovitých věcí, která je daní svěřenou a patří 100 % podílem do rozpočtu obcí, a proto je její nedílnou součástí kapitola, která ji blíže definuje.

Zdaňování nemovitostí v České republice má hluboké kořeny, proto tato daň prošla několika reformami. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí prošel novelizací s účinností od 1. ledna 2014. Jedná se o daň přímou a je rozdělena do dvou skupin, a to na daň z pozemků a ze staveb a jednotek. Nemůžeme ji tedy vypočítat jako jeden celek, ale je nutné ji rozlišit, odděleně vypočítat a také ji vést v odlišných kolonkách daňového přiznání (Pelikánová, 2018, s. 115).

Daň je stanovena přímo zákonem a obec nemá právo rozhodovat, zda si tuto daň zavede nebo ne. Může si ovšem určit jeden s možných koeficientů.

Všechny státy Evropské unie včetně České republiky přidělují výnos z výběru této daně do rozpočtů municipalit. Předpokládá se totiž, že vlastník nemovité věci využívá služby na místní úrovni jako například veřejné osvětlení, požární ochranu a jiné (Radvan, 2012, s. 144).

5.1 Historie vývoje daně z nemovitých věcí v České republice

První zmínky o zdanění nemovitostí na území České republiky sahají až do 12. století. Základem daně byla částka, která byla určena z půdy vlastníka. O tři století později stavovský sněm zavedl všeobecnou daň z majetku, ovšem do plátců nespadala šlechta ani církve. S příchodem domovní daně na přelomu 16. a 17. století se staly předmětem daně stavby. Následně provedl panovník Josef II. reformu pozemkové daně a církvi a šlechtě byla přidělena povinnost platit daň.

V roce 1928 se podařilo sjednotit daňový systém a pro nemovitosti tak platila jak daň domovní, tak pozemková. Přesně o dvacet let později, tedy v roce 1948, následovala daňová reforma, díky které vznikla daň zemědělská, která obsahovala tři různé druhy daně. Nemovitostí se však týkala pouze daň ze zemědělských pozemků. Daň domovní zůstala zachována a týkala se pouze budov, které vlastnili občané. V roce 1992 byla vypracována další reforma, která nabyla účinnosti 1. ledna 1993 a předmětem daně se staly nemovitosti právnických i fyzických osob, o 8 let později byl tento předmět daně rozšířen o byty

a nebytové prostory. Poslední reformu tato daň zaznamenala v roce 2013 a to vypracováním novely zákona s účinností od 1. ledna 2014 (Euro media, 2013).

5.1.1 Poplatník daně

Za poplatníka daně z nemovitých věcí je většinou považován vlastník dané nemovitosti. V určitých případech může být tímto poplatníkem i nájemce nebo pachtýř, pokud se jedná o pronajatou nebo propachtovanou nemovitost, do které je zahrnut i nebytový prostor. Právnícká osoba, organizační složka státu nebo státní organizace zřízená podle zvláštních předpisů se také může stát poplatníkem této daně. V situaci, kdy má tzv. stavebník zapsáno právo stavby v katastru nemovitostí na cizím pozemku, je plátcem daně stavebník. Za poplatníka může být také označen uživatel pozemku, u kterého není znám jeho majitel. Pokud má nemovitost několik majitelů, poplatníky daně jsou:

- všichni spoluvlastníci nemovitosti společně a bez rozdílu, stát může tuto částku vymáhat jen po jednom z vlastníků,
- jednotliví spoluvlastníci samostatně (Vančurová a kol., 2016, s. 357–358).

5.2 Daň z pozemků

Tato podkapitola se zabývá daní z pozemků, předmětem, základem a sazbou této daně a jsou definovány případy, kdy je poplatník od daně osvobozen.

5.2.1 Předmět daně

Pokud se na území České republiky nacházejí pozemky, které jsou evidovány v katastru nemovitostí, jsou předmětem daně z pozemků. Pozemek je definován jako ohraničená část zemského povrchu, která je zachycená v katastrální mapě vedené katastrálním úřadem. Takovýto pozemek má vlastní číslo, je vymezen vůči ostatním pozemkům a je nazýván jako parcela, která má v evidenci katastru nemovitostí svou výměru (Vančurová a kol., 2016, s. 354).

§ 2 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí zahrnuje do předmětu daně veškeré pozemky na území České republiky evidované v katastru nemovitostí. Jelikož je toto vymezení dosti široké, uvádí, jaké pozemky jsou z tohoto předmětu vyňaty. Jedná se o:

- pozemky, které jsou zastavěné zdanitelnými stavbami, a to v rozsahu zastavěné plochy těchto staveb,

- lesní pozemky, na nichž jsou ochranné lesy a lesy zvláštního určení,
- pozemky označované za vodní plochu, výjimkou jsou rybníky, které slouží k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb,
- pozemky sloužící k obraně České republiky,
- pozemky, které jsou součástí jednotky v bytovém domě a společné pozemky, které jsou spoluvlastníků bytových jednotek (Česko, 1992).

5.2.2 Osvobození od daně

Osvobození od daně se týká pozemků, které jsou ve vlastnictví České republiky, ve vlastnictví obce, ve které se nacházejí a pozemky užívané diplomaty a konzuly. Dále jsou osvobozeny pozemky, které tvoří jeden funkční celek a nachází se na něm zdanitelná stavba veřejně přístupného památkového objektu a současně je tato stavba prohlášena kulturní památkou. Dále pozemky tvořící jeden funkční celek, na kterých se nachází zdanitelná stavba či jednotka sloužící k náboženským obřadům, zdanitelná stavba, jejímž vlastníkem je obecně prospěšná společnost, spolky, odborové organizace, organizace zaměstnavatelů a mezinárodní odborové organizace. Dále pozemky se zdanitelnou stavbou, které slouží škole, poskytovatelům péče o děti do 3 let, muzeím nebo galeriím, které se starají o sbírky zapsané v evidenci sbírek vedené Ministerstvem kultury, knihovnám, veřejnému archivu, zdravotnickému zařízení, zařízení sociálních služeb nebo fundaci či ústavu vykonávající veřejně prospěšnou činnost. V oblasti životního prostředí jsou osvobozeny pozemky se zdanitelnou stavbou sloužící k úpravě odpadů pro další využití, pro třídění a sběr odpadů, pro provoz malých vodních elektráren a další definované v § 4 zákona o dani z nemovitých věcí (Česko, 1992).

5.2.3 Základ daně

Základ daně z pozemků je vyjádřen hodnotově nebo ve fyzických jednotkách, to znamená v m² podle typu pozemku dle jeho stavu k 1. lednu daného roku.

Hodnotové vyjádření základu daně se využívá u následujících pozemků zemědělské půdy:

- orná půda, chmelnice, vinice, zahrady ovocných sadů a trvalých travních porostů – základem daně je cena půdy zjištěná násobkem skutečné výměry pozemku v m² a průměrné ceny půdy na 1 m², která je stanovena ve vyhlášce pro jednotlivá katastrální území,

- pozemky hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb – základem daně je cena dle platných cenových předpisů k 1. 1. daného zdaňovacího období. Také lze za základ daně použít součin výměry pozemku v m² a částky 3,80 Kč. U pozemků lesů a rybníků se také používá hodnotový základ daně, i když nejsou tyto pozemky považovány za zemědělskou půdu.

Všechny ostatní druhy pozemků mají jako základ daně skutečnou výměru pozemku v m² platnou k 1. 1. zdaňovacího období (Vančurová a kol., 2016, s. 360–361).

5.2.4 Sazba daně

Sazba daně je odlišná dle toho, o jaký druh pozemku se jedná. Podle základu daně je buď relativní (pokud se jedná o hodnotové vyjádření daňového základu) nebo pevná (jedná-li se o základ daně ve výměře v m²) (Vančurová a kol., 2016, s. 361).

U orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad a ovocných sadů činí sazba daně 0,75 % z daňového základu. Trvalé travní porosty, hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb využívají sazbu 0,25 % základu daně. U ostatních pozemků je sazba daně určena za každý m² podle druhu pozemku. Zpevněné plochy užívané k podnikání, které slouží pro zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství mají určenou sazbu za každý m² částku 1,00 Kč. Tyto zpevněné plochy, které ale slouží pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní druhy podnikání využívají daňové sazby za m² částku 5,00 Kč.

Dalším typem pozemku jsou stavební pozemky, které zákon o dani z nemovitých věcí definuje jako pozemky, které jsou určeny k zastavění zdanitelnou stavbou, která byla ohlášena nebo na ni bylo vydáno stavební povolení, nebo jiné povolení, které je k danému typu stavby potřeba. Důležitá je výměra zastavěné plochy nadzemní části zdanitelné stavby v m². Sazba je u těchto pozemků stanovena na 2,00 Kč, u ostatních ploch a zastavěných ploch a nádvoří na 0,20 Kč.

Základní daňová sazba se vynásobí koeficientem, který se určuje podle počtu obyvatel, může nabývat hodnoty 1 až 4,5.

- 1,0 v obcích do 1000 obyvatel,
- 1,4 v obcích nad 1000 obyvatel do 6000 obyvatel,
- 1,6 v obcích nad 6000 obyvatel do 10000 obyvatel,

- 2,0 v obcích nad 10000 obyvatel do 25000 obyvatel,
- 2,5 v obcích nad 25000 obyvatel do 50000 obyvatel,
- 3,5 v obcích nad 50000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech,
- 4,5 v Praze.

Pro jednotlivé části obce má obec možnost obecně závaznou vyhláškou zvýšit koeficient, který je pro ni stanoven o jednu kategorii nebo také snížit o jednu až tři kategorie v členění těchto koeficientů. Koeficient 4,5 může být zvýšen na 5 (Česko, 1992).

5.3 Daň ze staveb a jednotek

Tato podkapitola se zabývá daní ze staveb a jednotek, předmětem, základem a sazbou této daně a jsou definovány případy, kdy je poplatník od daně osvobozen. Je zde definován také místní koeficient.

5.3.1 Předmět daně

Dokončené nebo užívané zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky, které se nacházejí na území České republiky, jsou předmětem daně ze staveb a jednotek. Za zdanitelnou stavbu označujeme budovy a inženýrské stavby. Zdanitelnou jednotku chápeme jako:

- byt, který je prostorově vymezen od společné části domu, na které má vlastník bytu také podíl a je-li k tomuto vlastnictví připojen i pozemek, tak také podíl na tomto pozemku,
- nebytový prostor, který je prostorově vymezen od společné části domu, na které má vlastník bytu také podíl a je-li k tomuto vlastnictví připojen i pozemek, tak také podíl na tomto pozemku,
- soubor bytů nebo nebytových prostor včetně podílů na společných částech domu a také pozemku, jsou-li součástí tohoto vlastnictví.

Podle účelu se předmět daně ze staveb a jednotek člení na zdanitelné stavby a jednotky pro bydlení, budovy pro rodinnou rekreaci, garáže, stavby a jednotky pro podnikání a ostatní zdanitelné stavby a jednotky. Z hlediska staveb a jednotek pro bydlení se zde řadí také příslušenství k obytnému domu a k budovám pro rodinnou rekreaci i doplňkové funkce pro tuto rekreaci.

Stavba, ve které se nacházejí jednotky evidované v katastru nemovitostí, není předmětem daně, je z něj vyňata. Předmětem jsou pouze jednotky (Vančurová a kol., 2016, s. 356–357).

5.3.2 Osvobození od daně

Osvobození od daně ze staveb a jednotek je rozsáhlé, dosti podobné jako u pozemků. Zmíněny jsou zde pouze některé případy, všechny jsou však taxativně vyjmenovány v § 9 zákona o dani z nemovitých věcí. Jedná se tedy například o zdanitelné stavby nebo jednotky ve vlastnictví České republiky nebo obce, na jejímž území se nacházejí, stavby a jednotky ve vlastnictví jiného státu užívané diplomatickými zástupci nebo konzuly. Dále jsou osvobozeny stavby a jednotky ve vlastnictví církve, které jsou používány pro náboženské obřady. Také stavby a jednotky, které vlastní obecně prospěšné společnosti, spolky, odborové organizace, organizace zaměstnavatelů, mezinárodní odborové organizace a jejich pobočné organizace, stavby a jednotky sloužící školským zařízením nebo poskytování péče o děti do 3 let věku a jiné (Česko, 1992).

5.3.3 Základ daně

Stejně jako u daně z pozemků, tak i u staveb a jednotek se základ daně určuje dle stavu k 1. lednu příslušného roku a rozhodující je výměra zastavěné plochy v m^2 . Daňovým základem u jednotky je upravená podlahová plocha v m^2 , která je vynásobena koeficientem 1,22, pokud se tato jednotka nachází v budově bytového domu a její součástí je podíl na společných prostorech a pozemku, pokud je pozemek součástí spoluvlastnictví. V ostatních případech je výměra vynásobena koeficientem 1,20. Podíl na společných částech nemovité věci, který je zahrnut ve vlastnictví jednotky, se do základu daně nezapočítává. U stavby se zastavěnou plochou rozumí zastavěná plocha stavby odpovídající nadzemní části zdanitelné stavby (Česko, 1992).

5.3.4 Sazba daně

Sazby daně u staveb a jednotek jsou znázorněny v tabulce číslo 2. Tyto sazby se liší v závislosti na typu stavby. Může se jednat o obytný dům, příslušenství k tomuto domu, budovu pro rodinnou rekreaci, budovy, které mají doplňkovou funkci k těmto budovám nebo garáže. Dále rozlišujeme stavby a jednotky, které jsou využívány pro podnikání. K určení správné sazby je stěžejní typ daného podnikání. Nejnížší sazbu mají stavby a jednotky využívané v oblasti zemědělská prvovýroby a lesního nebo vodního hospodářství. Nejvyšší

sazbu mají pak stavby, které jsou využívány k podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice, ostatní zemědělské výrobě a k ostatním typům podnikání.

Tabulka 2 Sazby daně ze staveb a jednotek

Typ stavby	Sazba
Obytný dům	2 Kč / m ²
Příslušenství k domu z výměry nad 16 m ²	2 Kč / m ²
Budovy pro rodinnou rekreaci	6 Kč / m ²
Budovy, které mají doplňkovou funkci k budovám pro rodinnou rekreaci	2 Kč / m ²
Garáž postavena mimo obytný dům	8 Kč / m ²
Stavby a jednotky k podnikání (zemědělská prvovýroba, lesní nebo vodní hospodářství)	2 Kč / m ²
Stavby a jednotky k podnikání (průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba)	10 Kč / m ²
Stavby a jednotky (ostatní podnikání)	10 Kč / m ²

Zdroj: (Česko, 1992, vlastní zpracování)

Sazby, které jsou uvedeny výše, se zvyšují o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, pokud zastavěná plocha nadzemního podlaží přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy a také se zvyšuje o 0,75 Kč u staveb pro podnikání, pokud další nadzemní podlaží přesahuje jednu třetinu zastavěné plochy.

Základní sazba daně se násobí koeficientem, který mají jednotlivé obce stanoven dle počtu obyvatel

- 1,0 v obcích do 1000 obyvatel,
- 1,4 v obcích nad 1000 obyvatel do 6000 obyvatel,
- 1,6 v obcích nad 6000 obyvatel do 10000 obyvatel,
- 2,0 v obcích nad 10000 obyvatel do 25000 obyvatel,
- 2,5 v obcích nad 25000 obyvatel do 50000 obyvatel,
- 3,5 v obcích nad 50000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech,

- 4,5 v Praze.

Pro jednotlivé části obce má obec možnost, obecně závaznou vyhláškou, zvýšit koeficient, který je pro ni stanoven o jednu kategorii nebo také snížit o jednu až tři kategorie v členění těchto koeficientů. Koeficient 4,5 může být zvýšen na 5 (Česko, 1992).

5.4 Možnosti navýšení příjmů daně z nemovitých věcí pro obec

Jednou z možností, jak může obec ovlivnit svůj příjem z daně z nemovitých věcí, je zvýšení koeficientu podle počtu obyvatel. Tento koeficient má obec možnost zvýšit, o jednu kategorii v členění těchto koeficientů, pomocí obecně závazné vyhlášky pro jednotlivé části obce.

Obecně závaznou vyhláškou může obec také stanovit koeficient ve výši 1,5 platný pro celou obec u staveb vymezených v § 11, odstavci 1, písmene b až d zákona o dani z nemovitých věcí. Patří mezi ně například budovy pro rodinnou rekreaci a budovy rodinného domu užívané k rodinné rekreaci a také budovy, které tvoří doplňkovou funkci k těmto budovám. Také se jedná o garáže, které jsou samostatně vystavěny nebo jednotky užívané k podnikání.

Další z možností, jak může obec navýšit svůj příjem z daně z nemovitých věcí, je nastavení místního koeficientu. Ten může být stanoven pomocí obecně závazné vyhlášky, a to ve výši 2, 3, 4 nebo 5 na celém území obce. Obec tedy nemá možnost stanovit různé místní koeficienty pro své jednotlivé části. Tímto koeficientem je vynásobena daň poplatníka za pozemky nebo zdanitelné stavby a jednotky. Výjimkou jsou orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty, ty nemohou být tímto koeficientem postihnuty. O zavedení rozhoduje zastupitelstvo dané územní samosprávy (Česko, 1992). Zavedení tohoto koeficientu začíná využívat čím dál více obcí, protože tak zvyšují svůj výnos z této daně, který ve 100 % připadá do jejich rozpočtu. Avšak tento krok může být nepopulárním pro obyvatele dané obce. Otázkou je, zda by tito obyvatelé souhlasili se zavedením místního koeficientu, kdyby výnos z něj byl určen k rozšíření občanské vybavenosti v jejich obci či nějaké jiné oblasti, kterou považují za nedostatečnou.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA OBCE LHOTA U VSETÍNA

Obec Lhota u Vsetína se nachází ve Zlínském kraji, leží jihozápadním směrem 5 km od města Vsetín. Obec se rozkládá podél silnice, která spojuje města Vizovice a Vsetín. Janišovský vrch je považován za nejvýše položené místo nad obcí na severní straně, na jižní straně dominuje vrchol Nezdooby. Obcí protéká potok Rokytenka, který je levobřežním přítokem řeky Vsetínské Bečvy (Lhota u Vsetína, 2018).

Historie obce sahá až do roku 1374, tehdy se ale obec jmenovala Horní Rokytnice a byla součástí vsetínského panství. Později byla obec nazývána jako Lhota u Liptálu a v roce 1901 dostala svůj název, který si nese dodnes, tedy Lhota u Vsetína. Za třicetileté války probíhala valašská povstání a jejími účastníky byli i obyvatelé této obce. Po jejich porážce byla pak většina usedlostí vypálena. Roku 1980 se stala obec místní částí města Vsetín a o devatenáct let později, tedy roku 1999 se znovu osamostatnila. Z hlediska zemědělství v obci dominovala výroba kamenných brousků na kosy a kapesních nožů. Později se zde začaly také vyrábět šindele, skleněné perly a košíkářské zboží. S rozvojem vsetínského průmyslu začala většina obyvatel obce docházet za prací do tamních továren. Od roku 1876 měly místní děti možnost docházet do nově zřízené obecné školy, která byla roku 1976 zrušena a roku 1993 byl provoz opět obnoven pro první stupeň základní školy (Východní Morava, 2019).

Mezi nejvýznamnější památky patří pomník, který byl vystaven pro oběti I. a II. světové války. Neméně důležitý je i pomník padlého vojáka 1. československého armádního sboru Josefa Barny. Obě tyto památky se nacházejí ve středu obce.

Z hlediska volného času je Lhota u Vsetína ideálním místem pro turisty. Nacházejí se zde značené turistické trasy, které vedou do Vizovických a Hostýnských vrchů. Aktivně je využívají také cyklisté. V obci se nachází i fotbalový areál, jehož výhody aktivně využívá místní fotbalový klub (Východní Morava, 2019).

6.1 Souhrnné informace o obci

Obec Lhota u Vsetína je základním územním samosprávním společenstvím občanů. Tvoří územní celek a ten je vymezen hranicí území obce. Obec se řídí především zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích vlastním jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů.

V čele obce stojí starostka, paní Ing. Lenka Kocourková a místostarosta pan Miroslav Kašpar. Zastupitelstvo obce je složeno z 11 členů. Funkční období zastupitelstva je čtyřleté, tedy 2018 - 2022. Mezi poradní orgány starostky patří finanční výbor, kontrolní výbor, redakční rada, kulturní komise a stavební komise. Rada v obci zřízena není. Obec také zřizuje několik organizací, mezi které patří Obecní knihovna, Základní škola a Mateřská škola Lhota u Vsetína a Sdružení dobrovolných hasičů. Katastrální plochu tvoří 1127 ha. K roku 2017 v obci žilo 786 obyvatel (Lhota u Vsetína, 2018).

Obrázek 6 Obecní úřad Lhota u Vsetína

Zdroj: (Lhota u Vsetína, 2018)

7 HOSPODAŘENÍ OBCE

Následující kapitola je zaměřena na analýzu hospodaření obce Lhota u Vsetína v letech 2017 a 2018. Je analyzována jak příjmová, tak i výdajová stránka obecního rozpočtu.

7.1 Příjmy

Příjmy obce Lhota u Vsetína mají rostoucí tendenci. Jak lze vyčíst z následující tabulky, rozpočet zaznamenal nárůst příjmů oproti roku 2017 o zhruba 1,8 milionu Kč. Největší podíl na tomto jevu měly nedaňové příjmy, ty se oproti předešlému roku navýšily o více než 1 milion Kč. Obdobný nárůst je zaznamenán i u položek daňových příjmů. Naopak kapitálové příjmy klesly na nulu a přijaté transfery se oproti roku 2017 snížily o téměř 300 000 Kč.

Tabulka 3 Celkové příjmy obce

	2017		2018	
	Kč	%	Kč	%
Daňové příjmy	9 672 701	82,7	10 700 163	79
Nedaňové příjmy	1 300 113	11	2 362 630	18
Kapitálové příjmy	31 390	0,3	0	0
Přijaté transfery	725 576	6	428 709	3
Příjmy celkem	11 684 781	100	13 491 502	100

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

V obou sledovaných obdobích tvoří největší podíl na celkových příjmech daňové příjmy. V roce 2017 dosahují téměř 83 % a následující rok 79 %. Jak je uvedeno ve druhé kapitole teoretické části, tyto daňové příjmy v obecních rozpočtech dosahují průměrně 50 %, což sledovaná obec převyšuje. Naopak přijaté transfery této obce jsou tvořeny v roce 2017 pouhými 6 % a následující rok se tento podíl ještě snížil na 3 %. Dle průměru v České republice je podíl těchto dotací vyšší. Na tento jev má vliv samotná obec, a to především tím, jak je aktivní v oblasti žádostí o dotace. Nedaňové příjmy se na celkových příjmech v roce 2017 podílely 11 % a v roce 2018 18 %. Jsou v nich zahrnuty především příjmy z vlastní činnosti obce.

7.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou označovány jako nejvýznamnější zdroje obecních rozpočtů a je jim z hlediska druhového třídění přiřazena třída 1.

Nejvyšší výnos plyne každoročně do rozpočtu z daní sdílených. Daň z přidané hodnoty přispěla do rozpočtu nejvyšší částkou, a to v obou sledovaných letech. V roce 2017 to bylo 4 265 443 Kč a v roce 2018 šlo o 5 030 650 Kč. Velký podíl tvořila také daň z příjmů fyzických osob placená plátcí, v obou letech částka přesáhla dva miliony korun. Taktéž daň z příjmů právnických osob se v obou obdobích pohybovala nad dvěma miliony korun.

Jak lze vyčíst z následující tabulky daně svěřené, tedy daň z nemovitých věcí, tvoří oproti daním sdíleným menší podíl. Avšak výběr této daně plyne ve 100 % výši do rozpočtu obce, na jejímž území byla vybrána. V roce 2017 měla obec příjem z této daně 440 446 Kč a následující rok se tento příjem navýšil o 1 461 Kč.

Z hlediska poplatků jsou velice významné místní poplatky. Obec Lhota u Vsetína zavedla obecně závaznou vyhláškou č. 2/2017 o místních poplatcích tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Malou částku tvoří správní poplatky, které obec vybírá v rámci přeneseného výkonu státní správy.

Tabulka 4 Daňové příjmy obce – vybrané položky

	2017	2018
	Kč	Kč
Sdílené daně	8 856 285	9 917 823
Místní poplatky	269 238	276 140
Správní poplatky	6 470	5 648
Daň z nemovitostí	440 446	441 907

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

7.1.2 Nedaňové příjmy

Následující tabulka uvádí vybrané položky nedaňových příjmů.

Tabulka 5 Nedaňové příjmy obce – vybrané položky

	2017	2018
	Kč	Kč
Příjmy z poskytnutých služeb a výrobků	1 004 659	2 120 610
Příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí	98 677	119 399
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	95 807	86 369

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

Největší částku lze vyčíst v tabulce u položky příjmy z poskytnutých služeb a výrobků. V obou letech byl tento příjem tvořen těžbou dřevní hmoty na území obce. V roce 2018 se tato částka zdvojnásobila. Další významný nedaňový příjem představují příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí. Obec dlouhodobě pronajímá plynárenské zařízení. Třetí důležitou položkou jsou přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady, tento příjem plyne obci za tříděný odpad.

7.1.3 Kapitálové příjmy

Dle závěrečného účtu obce byly kapitálové příjmy zaznamenány pouze v roce 2017 a to v podobě příjmů z prodeje pozemků ve výši 31 390 Kč. Následující rok tvořily kapitálové příjmy nulový podíl.

Tabulka 6 Kapitálové příjmy

	2017	2018
	Kč	Kč
Příjmy z prodeje pozemků	31 390	0

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

7.1.4 Přijaté transfery

Následující tabulky zobrazují dotace, které obec přijala v letech 2017 a 2018.

V roce 2017 obec přijala celkem pět dotací. Nejvýznamnější z nich představuje dotace ze Státního fondu životního prostředí ve výši 276 351 Kč. Její účel byl směřován na zateplení budovy fotbalového klubu v obci. Druhá nejvyšší dotace je tzv. průtoková pro ZŠ a MŠ Lhota u Vsetína, která je příspěvkovou organizací obce. Průtoková je nazvána proto, že obci pouze "proteče" a obec ji přeposílá své příspěvkové organizaci, která ji následně využívá. Každoroční dotace na činnost veřejné správy činila v roce 2017 celkem 148 100 Kč. Státní

rozpočet uvolnil pro obec dotaci na veřejně prospěšné pracovníky v hodnotě 90 000 Kč a na volby do Poslanecké sněmovny získala Lhota u Vsetína dotaci 25 000 Kč.

Tabulka 7 Přijaté transfery za rok 2017 – vybrané položky

Rok 2017	
Druh dotace	Kč
Volby do Poslanecké sněmovny	25 000
Dotace na činnost veřejné správy	148 100
Dotace ze SR na veřejně prospěšné pracovníky	90 000
Průtoková dotace pro ZŠ a MŠ Lhota u Vsetína	186 125
Dotace ze SFŽP-zateplení budovy FC Lhota u Vsetína	276 351

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017, vlastní zpracování

V roce 2018 obec přijala taktéž celkem pět dotací. Nejvýznamnější byla každoroční dotace na činnost veřejné správy. Nechyběla ani průtoková dotace pro ZŠ a MŠ Lhota u Vsetína ve výši 124 083 Kč. Dotace na veřejně prospěšné pracovníky byla tvořena částečně ze státního a částečně z evropského rozpočtu, celkem ve výši 75 726 Kč. Jelikož v roce 2018 probíhaly volby do Senátu a zastupitelstev obcí, ale také prezidentské volby, obci byly přiděleny dvě dotace 45 000 Kč a 26 000 Kč.

Tabulka 8 Přijaté transfery za rok 2018 – vybrané položky

Rok 2018	
Druh dotace	Kč
Volby do Senátu a zastupitelstev obcí	45 000
Volby prezidenta	26 000
Dotace na činnost veřejné správy	157 900
Dotace ze SR a EU na veřejně prospěšné pracovníky	75 726
Průtoková dotace pro ZŠ a MŠ Lhota u Vsetína	124 083

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2018, vlastní zpracování

Na skutečnost, jaké transfery neboli dotace obec v daném roce přijme, má vliv několik faktorů. Důležitá je aktivita samotné obce v této oblasti, tedy zda o dotace vůbec žádá. Dále jaké typy dotací jsou vypsány, protože ne všechny může daná obec uplatnit. Například některé obce nemůžou logicky žádat o dotace na rekonstrukci základní školy, pokud ji nemají. A v neposlední řadě příjem dotací ovlivňuje fakt, že ne vždy je dotace, o kterou obec žádá schválena.

7.2 Výdaje

Druhovému členění výdajů zobrazuje tabulka číslo 9. Zde jsou výdaje rozděleny na běžné a kapitálové. První položka má rostoucí tendenci a druhá klesající.

Tabulka 9 Celkové výdaje obce

	2017		2018	
	Kč	%	Kč	%
Běžné výdaje	5 244 303	64	6 452 132	75
Kapitálové výdaje	2 936 191	36	2 191 324	25
Výdaje celkem	8 180 494	100	8 643 456	100

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

Běžné výdaje, které jsou vynaloženy na provozní činnosti obce, tvoří podíl na celkových výdajích v roce 2017 64 % a v dalším roce 75 %. Kapitálové výdaje, které jsou zpravidla využívány na modernizaci a rozšíření obecní infrastruktury se na celkových výdajích podílejí menší částí. V roce 2017 tyto výdaje dosahovaly částky 2 936 191 Kč a tvořily 36 % z celkových výdajů. O rok později tato částka klesla na 2 191 324 Kč a na celkových výdajích se podílela 25 %.

Z hlediska odvětvového třídění vidíme zastoupení výdajů v tabulce číslo 10.

Je patrné, že největší výdaje obec každoročně vynakládá za služby pro obyvatelstvo. I když v roce 2018 nebyly oproti roku předcházejícímu tak vysoké, zaujímaly dominantní postavení. Významný podíl tvoří také položky průmysl a ostatní odvětví hospodářství a výdaje za všeobecnou veřejnou správu a služby. Nejmenší výdaje z hlediska odvětvového třídění má obec v obou letech za sociální věci a politiku zaměstnanosti.

Tabulka 10 Zastoupení jednotlivých výdajů

	2017	2018
	Kč	Kč
Zemědělství a lesní hospodářství	431 590	928 513
Průmysl a ostatní odvětví hospodářství	2 147 747	2 049 136
Služby pro obyvatelstvo	3 470 443	2 786 823
Sociální věci a politika zaměstnanosti	3 000	3 500
Obrana, bezpečnost a právní ochrana	88 022	92 676
Všeobecná veřejná správa a služby	2 039 694	2 782 806

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

7.3 Zhodnocení hospodaření obce

Následující tabulka zobrazuje celkové příjmy a výdaje v letech 2017 a 2018 před konsolidací.

V obou sledovaných obdobích vyšlo saldo kladné. To znamená, že příjmy převyšovaly výdaje. Obec z těchto prostředků může vytvořit rezervy. V následujících letech by pak případný schodek mohla pokrýt touto vytvořenou rezervou.

Tabulka 11 Příjmy a výdaje před konsolidací

	2017	2018
	Kč	Kč
Příjmy	11 684 781	13 491 502
Výdaje	8 180 494	8 643 456
Saldo	3 504 287	4 848 046

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

Jestliže dochází k situaci přesunu peněžních prostředků mezi jednotlivými účty v průběhu roku, každý takový interní přesun je výdajem jednoho účtu a zároveň příjmem jiného účtu. Pokud jsou tyto přesuny zahrnuty mezi příjmy a výdaje obecního rozpočtu, i když se o reálné příjmy a výdaje nejedná, mluvíme o tzv. nekonsolidovaném rozpočtu obce. V konsolidovaném rozpočtu nebo závěrečném účtu nejsou tyto příjmy a výdaje uváděny. Výše příjmů a výdajů vykazovaná v konsolidovaném rozpočtu tak může být nižší než v rozpočtu od těchto položek neočištěných.

Tabulka číslo 12 zobrazuje příjmy a výdaje po konsolidaci. Ta spočívá v obou letech především v převodu finančních prostředků z ČNB na běžný účet. Saldo vychází také kladné v obou letech, rozpočet tedy zůstává přebytkový. O obci se dá s jistotou říci, že hospodář se svými prostředky zodpovědně. Ani v jednom ze sledovaných let nedosáhla schodku, naopak má možnost vytvoření obsáhlé rezervy. Na druhou stranu obec neprovádí žádné rozsáhlé modernizace či nové výstavby. S ohledem na tuto analýzu je obci doporučeno, aby v příštích letech zintenzivnila snahu o navýšení podílu transferů na celkových příjmech, například na rekonstrukce cest a chodníků či rozšíření občanské vybavenosti. V obci chybí dětské hřiště, či relaxační zóny s lavičkami. Dalším značným přínosem do obecního rozpočtu by bylo navýšení příjmů z nemovitých věcí pomocí zavedení místního koeficientu.

Tabulka 12 Příjmy a výdaje po konsolidaci

	2017	2018
	Kč	Kč
Příjmy	12 224 781	13 681 502
Výdaje	8 720 494	8 833 456
Saldo	3 504 287	4 848 046

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

8 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ V OBCI LHOTA U VSETÍNA

Místně příslušným správcem daně z nemovitých věcí je dle daňového řádu finanční úřad, v jehož obvodu územní působnosti se dané nemovitosti nacházejí (Česko, 2009). Nemovitosti, které jsou vedeny v katastrálním území obce Lhota u Vsetína, proto spadají ke správci daně pod finanční úřad pro Zlínský kraj – územní pracoviště ve Vsetíně.

Jak je uvedeno v teoretické části, mezi hlavní možnosti, jak může obec ovlivnit výši výběru daně z nemovitých věcí, patří koeficienty. Prvním z nich je koeficient podle velikosti obce, přesněji podle počtu obyvatel v obci. Využívá se pro výpočet daně ze stavebních pozemků, budov obytných domů a jejich příslušenství a ostatních zdanitelných jednotek. Koeficientem je vynásobena základní sazba daně. Lhota u Vsetína má k poslednímu sčítání lidu v roce 2017 celkem 786 obyvatel. Spadá tedy do první kategorie do 1000 obyvatel, které je přiřazen koeficient 1. Pro jednotlivé části obce má obec možnost obecně závaznou vyhláškou zvýšit koeficient, který je pro ni stanoven, a to o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie. Lhota u Vsetína této možnosti využila v roce 2003 a zvýšila obecně závaznou vyhláškou č. 3/2003 o použití koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí koeficient o jednu kategorii, tedy na 1,4. Tento koeficient je platný pro všechny části obce.

Obecně závaznou vyhláškou může obec také stanovit koeficient ve výši 1,5 platný pro celou obec u staveb vymezených v § 11, odstavci 1, písmena b až d zákona o dani z nemovitých věcí. Patří mezi ně například budovy pro rodinnou rekreaci a budovy rodinného domu užívané k rodinné rekreaci a také budovy, které tvoří doplňkovou funkci k těmto budovám. Také se jedná o garáže, které jsou samostatně vystavěny nebo jednotky užívané k podnikání. Obec tuto možnost nevyužívá.

Dalším typem koeficientu, který by mohl obci přinést vyšší výnosy z daně z nemovitých věcí je koeficient místní. Obec má možnost obecně závaznou vyhláškou stanovit tento koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tím je pak vynásobena výsledná daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, jednotlivé stavby a jednotky. Výjimkou jsou orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty, ty nemohou být tímto koeficientem postihnuty. Obec Lhota u Vsetína této možnosti zatím nevyužila.

Pro rok 2017 byla vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 403/2017 Sb. stanovena průměrná základní cena zemědělských pozemků v obci Lhota u Vsetína na 2,04 Kč/m² (Česko, 2017).

Následující tabulka zobrazuje výnosy výběru daně z nemovitých věcí v letech 2017 a 2018.

Tabulka 13 Výběr daně z nemovitých věcí v letech 2017 a 2018

	2017	2018
	Kč	Kč
Daň z nemovitých věcí	440 446	441 907

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

Do obecního rozpočtu tedy plynulo z výběru daně z nemovitých věcí v roce 2017 celkem 440 446 Kč. O rok později se tento výnos zvýšil o pouhých 1 461 Kč.

Tabulka 14 Podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech

	2017		2018	
	Kč		%	
Daň z nemovitých věcí	440 446	3,8	441 907	3,3
Celkové příjmy	11 684 781		13 491 502	

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka zobrazuje podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech. V obou letech tento podíl nepřesáhl 4 %. Zatímco v roce 2017 to bylo 3,8 %, následující rok tento podíl poklesl na 3,3 % i přesto, že se výnos daně z nemovitých věcí nepatrně zvýšil. Celkové příjmy byly totiž v roce 2018 vyšší o zhruba 1 800 000 Kč oproti roku předcházejícímu.

Srovnání daně z nemovitých věcí pouze na daňových příjmech je zobrazeno v tabulce 15.

Tabulka 15 Podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech

	2017		2018	
	Kč		%	
Daň z nemovitých věcí	440 446	4,6	441 907	4,1
Daňové příjmy	9 672 701		10 700 163	

Zdroj: Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína, 2017-2018, vlastní zpracování

Podíl na daňových příjmech je samozřejmě vyšší než podíl na celkových příjmech. V roce 2017 je to 4,6 % a v roce 2018 jde o 4,1 %. Tento pokles podílu je zapříčiněn tím, že i daňové příjmy byly v roce 2018 oproti roku předcházejícímu vyšší.

8.1 Daň z pozemků

Celková plocha pozemků v obci Lhota u Vsetína představuje 965 590 m². Největší podíl zaujímají lesní pozemky, které tvoří 82 %. Dále ostatní plochy tvořící necelých 12 %. Trvalý travní porost je třetím nejčastějším druhem pozemku a zaujímá 4,23 %. Orná půda představuje 1,5 % a zastavěná plocha a nádvoří se podílí na celkové ploše pouhými 0,15 %.

Nejmenší podíl pak tvoří vodní plochy a to 0,10 % a zahrady 0,02 % (Zdroj: Přehled pozemků 2018, data ze systému KEO4 v obci Lhota u Vsetína).

Podíl jednotlivých druhů pozemků na celkové ploše má značný vliv na celkový výběr daně z nemovitých věcí. Každý typ pozemku je totiž zdaňován jinou sazbou. Také to ovlivňuje výnos z případného zavedení místního koeficientu. Ten se totiž nevztahuje na orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty. Osvobozeny jsou pozemky ve vlastnictví obce, z těch tedy žádný výnos z daně z nemovitých věcí do obecního rozpočtu neplyne.

V následující tabulce je znázorněn výnos z daně z nemovitých věcí, respektive z pozemků za období 2017 a 2018.

Tabulka 16 Výnosy z pozemků

	Výnos za 2017	Výnos za 2018
	Kč	Kč
A – orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad	13 111	13 256
B – trvalý travní porost (dříve louka, pastvina)	11 768	11 548
C – hospodářský les	58 180	58 394
D – rybník s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	0	3
E – zastavěná plocha a nádvoří	9 385	9 300
F – stavební pozemek	3 814	4 634
G – ostatní plocha	114 031	122 909
X – zpevněné plochy pozemků, užívané k podnikání nebo v souvislosti s ním – zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	3 137	3 363
Y – zpevněné plochy pozemků, užívané k podnikání nebo v souvislosti s ním – průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba, ostatní druhy podnikání	4 215	4 215

Zdroj: Výnosy z pozemků za 2017 a 2018, data poskytnutá finančním úřadem pro Zlínský kraj, vlastní zpracování

V obou letech obecnímu rozpočtu plynul nejvyšší výnos za pozemky – ostatní plocha. V roce 2017 to bylo 114 031 Kč a v roce následujícím 122 909 Kč. Druhý nejvyšší výnos je zaznamenán u hospodářských lesů, ty tvoří 82 % celkové plochy obce a příjem činil 58 180 Kč a o rok později 58 394 Kč. Něco málo přes 13 000 Kč obec v obou letech přijala za daň z orné půdy a zahrad. Chmelnice, vinice a ovocné sady se ve Lhotě u Vsetína nenacházejí. Trvalé travní porosty se podílely na výnosu v roce 2017 v celkové výši 11 768 Kč a v roce

2018 tento příjem klesl o 220 Kč. Nejnižší částkou pak do rozpočtu obce přispěly výnosy daně ze zastavěné plochy a nádvoří, zpevněné plochy pozemků užívané k podnikání a stavebních pozemků.

8.2 Daň ze staveb

Mezi budovy, které jsou ve vlastnictví obce Lhota u Vsetína, patří budova obecního úřadu, sociální zařízení patřící k budově obecního úřadu, budova šaten FC Lhota u Vsetína, budova ZŠ a MŠ Lhota u Vsetína, márnice a zbrojnice. Tyto budovy jsou od daně z nemovitých věcí osvobozeny, obec tedy nemá povinnost za tyto budovy odvádět daň z nemovitých věcí a také jí neplyne žádný výnos daně z těchto staveb.

Výnosy z jednotlivých druhů staveb v letech 2017 a 2018, které se nacházejí na území obce, jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 17 Výnosy ze staveb

	Výnos za 2017	Výnos za 2018
	Kč	Kč
H – budova obytného domu	102 810	104 843
I – ostatní budova tvořící příslušenství k budově obytného domu	19 163	19 108
J – budova pro rodinnou rekreaci včetně budov rodinných domů využívaných pro rodinnou rekreaci	13 150	12 658
K – budova plnící doplňkovou funkci k budově pro rodinnou rekreaci nebo k budově rodinného domu využívaného pro rodinnou rekreaci	724	686
L – garáž vystavěná odděleně od budovy obytného domu	13 056	13 296
M – zdanitelná stavba užívaná pro podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství	9 110	9 110
N – zdanitelná stavba užívaná pro podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě	40 293	40 293
O – zdanitelná stavba užívaná pro ostatní druhy podnikání	44 056	44 056
P – ostatní zdanitelná stavba	7 560	7 782
R – zdanitelná jednotka pro bydlení (byt)	1 116	1 116

Zdroj: Výnosy ze staveb za 2017 a 2018, data poskytnutá finančním úřadem pro Zlínský kraj, vlastní zpracování

Nejvyšší výnos daně z nemovitých věcí – staveb v obou sledovaných letech obci plynul z budov obytných domů, v roce 2017 ve výši 102 810 Kč a následující rok ve výši

104 843 Kč. Nezanedbatelnou částku tvořil také výnos daně ze zdanitelných staveb užívaných pro ostatní druhy podnikání, 44 056 Kč v roce 2017 i v roce 2018. Daň ze zdanitelných staveb užívaných pro podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě přispěla do rozpočtu obce v obou letech shodné částky a to 40 293 Kč. Zhruba 19 000 Kč přinesla v letech 2017 a 2018 daň z ostatních budov tvořící příslušenství k budově obytného domu. Budovy pro rodinnou rekreaci a garáže vystavěné odděleně od budovy obytného domu se podílely na dani z nemovitých věcí v obou letech podobně, částkou kolem 13 000 Kč za rok. Nejméně se na výnosu daně z nemovitých věcí podílely budovy plnící doplňkovou funkci k budově pro rodinnou rekreaci nebo k budově rodinného domu využívaného pro rodinnou rekreaci, a to v roce 2017 částkou 724 Kč a v roce 2018 částkou 686 Kč.

9 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Druhá půlka praktické části této bakalářské práce se zaměřuje na kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření v obci Lhota u Vsetína, kterým je zjišťováno, zda by obyvatelé obce souhlasili se zavedením místního koeficientu a za jakých podmínek. Za klíčovou možnost, jak by obec mohla navýšit svůj příjem z výběru daně z nemovitých věcí, je považováno zavedení místního koeficientu pomocí obecně závazné vyhlášky. Otázkou však je, jak by na tuto změnu reagovali obyvatelé obce. Proto je v rámci praktické části provedeno toto dotazníkové šetření, které je nápomocné při stanovení správného závěru pro obec.

K provedení tohoto šetření mi pomohl obecní úřad ve Lhotě u Vsetína.

9.1 Výzkum

Pro získání potřebných dat jsem využila metodu dotazníkového šetření. Respondentům byl předložen dotazník, který obsahoval 10 uzavřených otázek. Součástí bylo také vysvětlení odborných pojmů, s kterými se lidé nemusí běžně setkávat. Velkou výhodou tohoto dotazníkového šetření je poměrně rychlé získání informací od velkého počtu respondentů, které se následně dají efektivně zpracovat. Šetření se zúčastnilo celkem 100 respondentů, všichni dotazník vyplnili, návratnost byla tedy stoprocentní. Vzor dotazníku je k dispozici v příloze č. 1

9.2 Výzkumný vzorek

Výzkumný vzorek tvoří obyvatelé obce Lhota u Vsetína, kteří jsou vlastníky nemovitých věcí na území této obce a ve vymezeném časovém období navštívili místní obecní úřad. Pracovníci tohoto úřadu poskytli respondentům dotazník k vyplnění. Šetření se zúčastnilo celkem 100 respondentů ve věkovém rozmezí 18 až 66 let a více. Z toho 55 % žen a 45 % mužů. Šetření probíhalo od 13. 1. 2020 do 31. 3. 2020.

9.3 Analýza a interpretace dat

Zde se budu zabývat samotnou analýzou a interpretací dat, které jsem získala z dotazníkového šetření. Pro zpracování jsem využila metodu čárkování odpovědí a ze získaných dat jsem následně vytvořila v programu Excel tabulky a grafy.

Následující tabulka zobrazuje demografickou skladbu respondentů. Je složena z prvních třech otázek dotazníkového šetření.

Tabulka 18 Demografická skladba

Pohlaví	Abs. četnost	Rel. četnost
Muž	45	45 %
Žena	55	55 %
Souhrn	100	100 %
Věkové rozložení	Abs. četnost	Rel. četnost
18-25 let	1	1 %
26-40 let	36	36 %
41-55 let	39	39 %
56-65 let	17	17 %
66 let a více	7	7 %
Souhrn	100	100 %
Nejvyšší dosažené vzdělání	Abs. četnost	Rel. četnost
Základní	0	0 %
Střední s výučním listem	27	27 %
Střední s maturitou	56	56 %
Vyšší odborné vzdělání	0	0 %
Vysokoškolské vzdělání	17	17 %
Souhrn	100	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z celkového počtu dotazovaných respondentů se dotazníku zúčastnilo 45 mužů (45 %) a 55 žen (55 %).

Věková škála byla nastavena v rozmezí 18 - 66 let a více. Vycházela jsem z předpokladu, že vlastníky nemovitých věcí budou osoby starší 18 let. Největší zastoupení tvořila věková skupina 41 - 55 let a to 39 %, dále 26 - 40 let 36 %, 17 % tvořila skupina 56 - 65 let, lidé starších 66 let tvořily 7 % dotazovaných a nejméně zastoupenou věkovou skupinou byla 18 - 25 let, a to pouze jedním respondentem.

Z celkem sta dotazovaných mělo 17% vysokoškolské vzdělání, 27 % střední vzdělání s výučním listem a nejvíce zastoupenou skupinu byly osoby se středním vzděláním s maturitní zkouškou a to 56 %. Nejvyšší dosažené vzdělání základní nebo vyšší odborné neměl ani jeden z dotazovaných.

Další otázkou mělo být zjištěno, **kolika nemovitostí v obci jsou respondenti vlastníky.**

Následující tabulka zobrazuje, kolik nemovitostí vlastní respondenti na území vybrané obce v závislosti na pohlaví. Nejvíce dotazovaných vlastní v obci Lhota u Vsetína jednu nemovitost. Toto zastoupení tvoří 58 % respondentů. Dvě nemovitosti v obci vlastní 36 % dotazovaných. Tři nemovitosti pak pouze 6 % z dotazovaných. Z tabulky lze vyčíst, že ženy převažují ve vlastnictví jedné a dvou nemovitostí, přičemž pouze muži jsou vlastníky i třech nemovitostí. Čtyři nemovitosti a více nevlastní ani jeden z dotazovaných bez ohledu na pohlaví.

Tabulka 19 Počet nemovitostí, které respondenti vlastní

	Muž		Žena		Souhrn
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	
Jedné	22	49 %	36	65 %	58
Dvou	17	38 %	19	35 %	36
Třech	6	13 %	0	0 %	6
Čtyř a více	0	0 %	0	0 %	0
Souhrn	45	100 %	55	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

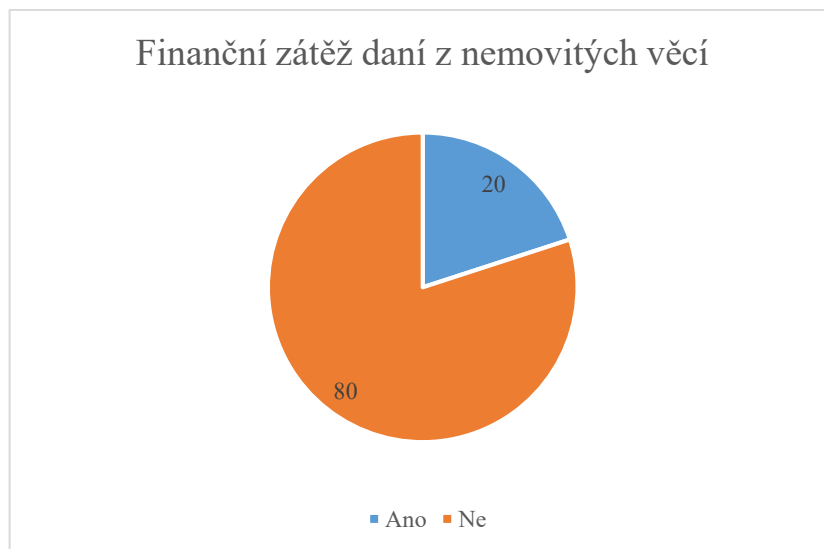
Otázka, zda je pro respondenty finanční zátěží každoroční odvod daně z nemovitých věcí, byla vyhodnocována v závislosti na věku respondentů. Pro 80 % odvod daně z nemovitých věcí finanční zátěží není a 20 % osob odpovědělo, že to pro ně zátěží je. Tuto platbu za finanční břemeno považuje nejvíce věková skupina 41 - 55 let a 56 - 65 let. Naopak pro skupiny 26 - 40 let a také pro 32 respondentů ze skupiny 41 - 55 let je tato každoroční platba daně přijatelná a za finanční zátěž ji nepovažují. Tyto věkové kategorie jsou v produktivním věku, předpokládám, že většina z nich je aktivně pracujících, a proto nemusí tuto platbu vnímat jako přílišnou zátěž. Mezi další hlavní důvod, proč 80 % respondentů nepovažuje platbu této daně za finanční zátěž, považují to, že respondenti, kteří na tyto otázky odpovídali, nejsou vlastníky více než třech nemovitostí dle předchozí otázky.

Tabulka 20 Finanční zátěž daní z nemovitých věcí

	Ano		Ne		Souhrn
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	
18-25 let	0	0 %	1	1,25 %	1
26-40 let	4	20 %	32	40 %	36
41-55 let	7	35 %	32	40 %	39
56-65 let	5	25 %	12	15 %	17
66 let a více	4	20 %	3	3,75 %	7
Souhrn	20	100 %	80	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 7 Finanční zátěž daní z nemovitých věcí

Zdroj: vlastní zpracování

Následující otázkou byla zjišťována **spokojenost obyvatel v obci z hlediska občanské vybavenosti**.

Tato otázka byla hodnocena v závislosti na věku respondentů. Pozitivum pro obec vyplývající z odpovědí je fakt, že ani jeden z dotazovaných neodpověděl, že by s občanskou vybaveností nebyl vůbec spokojen. Na druhou stranu odpověď „ano, jsem velmi spokojen/a“ uvedlo pouze 10 respondentů ze sta. Z toho se jednalo ve 30 % o věkovou kategorii 26 - 40 let, ve 30 % o kategorii 41 - 55 let, 20 % patřilo do skupiny 56 - 65 let a 20 % bylo 66 a více let. Nejvyšší zastoupení má odpověď „jsem částečně spokojen/a, ale obec by mohla občanskou vybavenost rozšířit“ a to 71 %. Ve 42 % se jednalo o věkovou skupinu 41 - 55 let. 19 % dotazovaných pak chybí velká část občanské vybavenosti, a to především věkové kategorii 26 - 40 let v 53 % případů. Tento fakt je s největší pravděpodobností zapříčiněn, že věková skupina 26 - 40 let má vyšší nároky na volnočasové aktivity a není příliš spokojena s vybavením, které jim obec nabízí. Naopak věková kategorie 66 let a více, u které je předpoklad, že již tolik neklade vysoké nároky na volnočasové vyžití pomocí občanské vybavenosti, se nejvíce přiklonila k odpovědi, že je částečně spokojena.

Tabulka 21 Spokojenost obyvatel v obci

	Ano, jsem velmi spokojen/a		Jsem částečně spokojen/a		Nejsem moc spokojen/a		Nejsem vůbec spokojen/a		Souhrn
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	
18-25 let	0	0 %	1	2 %	0	0 %	0	0 %	1
26-40 let	3	30 %	23	32 %	10	53 %	0	0 %	36
41-55 let	3	30 %	30	42 %	6	31 %	0	0 %	39
56-65 let	2	20 %	12	17 %	3	16 %	0	0 %	17
66 let a více	2	20 %	5	7 %	0	0 %	0	0 %	7
Souhrn	10	100 %	71	100 %	19	100 %	0	0 %	100

Obrázek 8 Spokojenost obyvatel v obci

Zdroj: vlastní zpracování

Jedna ze stěžejních otázek dotazníkového šetření zněla, **zda by obyvatelé obce souhlasili se zavedením místního koeficientu pomocí obecně závazné vyhlášky.**

Respondentům byly na začátku dotazníku vysvětleny pojmy daň z nemovitých věcí a také místní koeficient. V položené otázce jsem znovu zopakovala, co je místním koeficientem myšleno, aby byly odpovědi od dotazovaných co nejpřesnější. Tuto otázku považuji za klíčovou pro závěrečná doporučení obci a otázka byla hodnocena v závislosti na vzdělání respondentů. 56 % dotazovaných by se zavedením místního koeficientu souhlasilo, ale jen pokud by výnos směřoval na zvelebení obce. Z toho by souhlasilo 68 % osob se středním vzděláním s maturitou. 42 % respondentů by nesouhlasilo se zavedením koeficientu. Z toho

se jedná ve 43 % o osoby se středním vzděláním s výučním listem. Pouze 2 % odpověděla, že je jim to jedno a nikdo z dotazovaných neodpověděl, že by se zavedením koeficientu souhlasil a zároveň pro něj není důležité, na co by výnos směřoval. Lze tedy říci, že lidé se středním vzděláním s výučním listem se zavedením místního koeficientu spíše nesouhlasí. Respondenti se středním vzděláním s maturitou spíše souhlasí se zavedením koeficientu, pokud by byl výnos využit na zvelebení obce a vysokoškolsky vzdělaní lidé jsou rozděleni do dvou téměř vyrovnaných skupin, přičemž jedna se zavedením souhlasí a ta druhá ne.

Tabulka 22 Názor respondentů na zavedení místního koeficientu

	Ano, pokud by výnos směřoval na zvelebení obce		Ano, nezáleží mi na tom, k čemu bude výnos využit		Je mi to jedno		Ne, nesouhlasím		Souhrn
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	
Základní	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0
Střední s výučním listem	9	16 %	0	0 %	0	0 %	18	43 %	27
Střední s maturitou	38	68 %	0	0 %	1	50 %	17	40 %	56
Vyšší odborné vzdělání	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0
Vysokošk. vzdělání	9	16 %	0	0 %	1	50 %	7	17 %	17
Souhrn	56	100 %	0	0 %	2	100 %	42	100 %	100

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 9 Názor respondentů na zavedení místního koeficientu

Zdroj: vlastní zpracování

Další otázkou bylo nutné zjistit, **na jaký účel by podle respondentů měl být využit výnos ze zavedeného místního koeficientu.**

Tato otázka byla vyhodnocována v závislosti na věku respondentů, protože se v jednotlivých věkových kategoriích dle mého názoru liší, o jakou občanskou vybavenost by měla daná skupina zájem. Z celkového počtu 100 respondentů se 34 % z nich shodlo na tom, že by výnos z případného zavedení místního koeficientu měl směřovat na výstavbu dětského hřiště, z toho pro tuto odpověď hlasovalo 47 % ve věkové skupině 26 - 40 let. Tento výsledek může být zapříčiněn tím, že velká část respondentů patřící do této věkové skupiny, mají s největší pravděpodobností malé děti a je tedy logické, že jim dětské hřiště v obci chybí. 28 % dotazovaných bylo pro to, aby byly vystavěny relaxační zóny s lavičkami, z 39 % tuto možnost volila věková kategorie 41 - 55 let. Tato výstavba by mohla být atraktivní, jak pro věkovou kategorii 26 - 40 let s malými dětmi, tak i pro kategorii 66 let a více, která by souhlasila s výstavbou relaxačních zón v 18 %. Dále 17 % zvolilo možnost, aby byl výnos přidělen na nákup pomůcek k výuce ZŠ a MŠ Lhota u Vsetína, nejvíce pro tuto možnost hlasovala skupina 26 - 40 let, která má pravděpodobně své děti ve škole. 13 % respondentů by si přálo zrekonstruovat chodníky a cesty v obci, 5 % dotazovaných by přidělilo výnos dobrovolným hasičům v obci, dvě osoby by stály o rozšíření nabídky kulturních akcí v obci z tohoto výnosu a pouze jedna osoba by výnos ze zavedeného koeficientu přidělila fotbalovému klubu v obci.

Tabulka 23 Účel využití výnosu z místního koeficientu

	Dětské hřiště		Relaxační zóny		Rekonstr. chodníků		Kulturní akce		Fotbalový klub		Dobrovolní hasiči		ZŠ a MŠ		Souhrn
	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	
18-25 let	0	0 %	1	4 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1
26-40 let	16	47 %	4	14 %	3	23 %	1	50 %	0	0 %	2	40 %	10	59 %	36
41-55 let	12	35 %	11	39 %	7	54 %	1	50 %	0	0 %	1	20 %	7	41 %	39
56-65 let	5	15 %	7	25 %	3	23 %	0	0 %	1	100 %	1	20 %	0	0 %	17
66 let a více	1	3 %	5	18 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	20 %	0	0 %	7
S.	34	100 %	28	100 %	13	100 %	2	100 %	1	100 %	5	100 %	17	100 %	100

Obrázek 10 Účel využití výnosu z místního koeficientu

Zdroj: vlastní zpracování

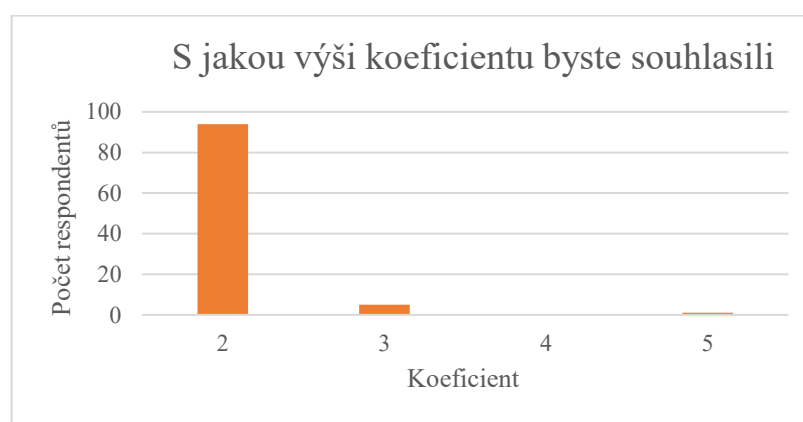
Pro stanovení vhodných doporučení pro obec bylo nutné **zjistit, s jakou výší koeficientu by respondenti souhlasili.**

Následující tabulka zobrazuje preferovanou výši koeficientu v závislosti na věku respondentů. Z celkového počtu dotazovaných jich nejvíce a to 94 % zvolilo možnost koeficientu ve výši 2. Lidé ve věku 66 let a více se ve 100 % shodli na této výši koeficientu. Tato odpověď je logická, dotazovaní by zvolili takový koeficient, kterým by se jejich výsledná daň co nejméně navýšila. Především se to dalo předpokládat u osob ve věkové kategorii 66 let a více, u kterých se odhaduje, že jsou již v důchodu a nemají vysoké příjmy. Pro koeficient ve výši tři, pak hlasovali 3 respondenti ve věku 41 - 55 let a 2 osoby ve věku 26 - 40 let, u kterých se předpokládá jejich produktivita, a tedy stále pravidelné příjmy. Tato věková kategorie v jednom případě zvolila možnost zavedení koeficientu 5. S koeficientem 4 by pak nesouhlasil ani jeden z respondentů.

Tabulka 24 Výše koeficientu

	Koeficient 2		Koeficient 3		Koeficient 4		Koeficient 5		Souhrn
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	
18-25 let	1	1 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1
26-40 let	33	35 %	2	40 %	0	0 %	1	100 %	36
41-55 let	36	38 %	3	60 %	0	0 %	0	0 %	39
56-65 let	17	18 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	17
66 let a více	7	8 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	7
Souhrn	94	100 %	5	100 %	0	0 %	1	100 %	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 11 Výše koeficientu

Zdroj: vlastní zpracování

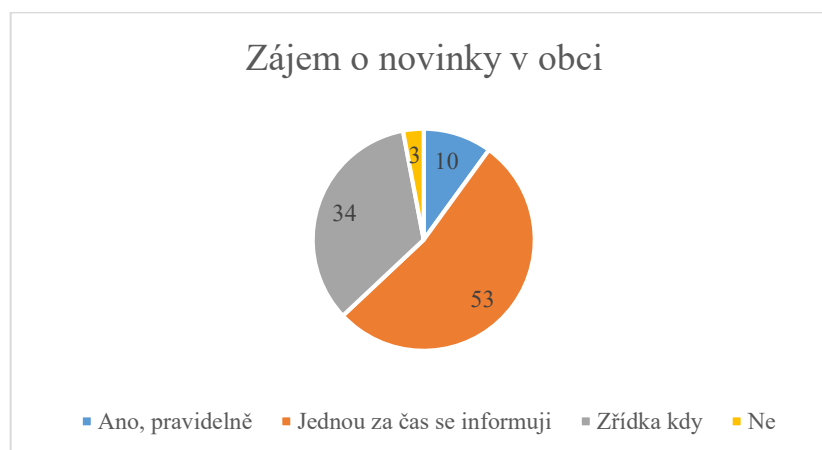
Poslední otázkou bylo zjišťováno, zda se dotazovaní zajímají o novinky v obci.

Tato otázka byla respondentům položena, abych si ověřila, zda by si vůbec všimli zavedení místního koeficientu pomocí obecně závazné vyhlášky dříve, než by jim přišla vyměřená daň z nemovitých věcí. Tato otázka byla hodnocena v závislosti na vzdělání respondentů, protože je zde předpoklad, že čím jsou lidé více vzdělaní, tím více je pro ně přirozené se pravidelně všeobecně informovat. Odpověď „ano, pravidelně se o novinkách v obci informuji“ zvolili nejčastěji vysokoškolsky vzdělaní lidé a také respondenti se středním vzděláním s maturitou. Odpověď „o novinkách se vůbec neinformuji“ zvolili dva dotazovaní se středním vzděláním s výučním listem a jeden se středním vzděláním s maturitou. Odpověď „zřídka kdy“ zvolilo nejvíce středoškolsky vzdělaných osob s maturitní zkouškou a to ve 20 případech. 12 respondentů s výučním listem se také informuje „zřídka kdy“ a i 2 lidé s vysokou školou volili tuto odpověď. Nejčastěji se vyskytovala odpověď „jednou za čas se informuji“, a to u všech kategorií vzdělání, s výjimkou základního a vyššího odborného vzdělání, jelikož toto dosažené vzdělání neměl ani jeden z dotazovaných.

Tabulka 25 Zájem o novinky v obci

	Ano, pravidelně		Jednou za čas se informuji		Zřídka kdy		Ne		Souhrn
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	
Základní	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0
Střední s výučním listem	1	8 %	12	23 %	12	35 %	2	67 %	27
Střední s maturitou	5	42 %	30	59 %	20	59 %	1	33 %	56
Vyšší odborné vzdělání	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0
Vysokoškol. vzdělání	6	50 %	9	18 %	2	6 %	0	0 %	17
Souhrn	12	100 %	51	100 %	34	100 %	3	100 %	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 12 Zájem o novinky v obci

Zdroj: vlastní zpracování

10 ZHODNOCENÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 100 vlastníků nemovitých věcí na území obce Lhota u Vsetína, z toho 55 % žen a 45 % mužů. Nejvíce zastoupenými věkovými skupinami byli respondenti ve věku 26 - 40 let a 41 - 55 let a nejvíce respondentů mělo střední vzdělání s maturitou. Hlavní výzkumná otázka šetření zněla, zda by obyvatelé obce souhlasili se zavedením místního koeficientu, případně za jakých podmínek.

První dílčí otázkou bylo potřeba **zjistit, na jaké účely by podle obyvatel obce měl být využit případný výnos z místního koeficientu**. Z celkového počtu 100 respondentů se 34 % z nich shodlo na tom, že by výnos z případného zavedení místního koeficientu měl směřovat na výstavbu dětského hřiště. 28 % by pak bylo proto, aby byly vystavěny relaxační zóny s lavičkami. Pokud by se obec rozhodla místní koeficient zavést, doporučila bych, aby výnos z tohoto koeficientu rozhodně směřoval na rozšíření občanské vybavenosti, nejlépe na jednu z těchto dvou preferovaných možností.

Druhou dílčí otázkou bylo nutné **zjistit, s jakou výší koeficientu by obyvatelé obce souhlasili**. Tyto odpovědi byly důležité pro případný postup obce při zavádění místního koeficientu obecně závaznou vyhláškou. Aby se z dotazníku dalo opravdu vycházet při reálném zavedení, bylo důležité, aby respondenti správně pochopili, co znamená, jak pojem daň z nemovitých věcí, tak místní koeficient. Proto jim v rámci dotazníku byly tyto pojmy objasněny. 94 % obyvatel by souhlasilo se zavedením koeficientu ve výši 2. Vyšší koeficient by obyvatelé s velkou pravděpodobností vnímali jako přílišné finanční zatížení jejich rodinného rozpočtu daní z nemovitých věcí.

Hlavní výzkumnou otázkou dotazníkového šetření bylo nutné **zjistit, zda by obyvatelé obce souhlasili se zavedením místního koeficientu a za jakých podmínek**. 56 % respondentů zvolilo odpověď ano, pokud by výnos směřoval na zvelebení obce. 42 % by pak se zavedením místního koeficientu nesouhlasilo. Výsledek hlavní výzkumné otázky není tedy úplně jednoznačný. Nemůžeme s jistotou říci, že po zavedení by většina obyvatel obce tuto změnu přijala kladně, ale i přesto bych obci tuto variantu doporučila. Lhota u Vsetína je vesnicí s výhodnou polohou, hezkou přírodou, ale je faktem, že by pro ni mohlo být velkým přínosem rozšíření občanské vybavenosti, kterou by mohla částečně zafinancovat výnosem ze zavedení místního koeficientu ve výši 2.

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zhodnotit vliv daně z nemovitých věcí na rozpočet obce Lhota u Vsetína a na základě provedené analýzy obecního rozpočtu a dotazníkového šetření udělit této obci doporučení, která by mohla přispět k navýšení výnosu z této daně. Daň z nemovitých věcí nepatří ve Lhotě u Vsetína k hlavním příjmům, ale i přesto tento příjem lze považovat za velice důležitý, protože dle rozpočtového určení daní plyne ve 100 % výši do rozpočtu obce. Je to také příjem, který se dá každoročně snadno odhadnout a není určeno, na jaký účel by měl plynout.

V teoretické části bakalářské práce jsem se zaměřila na definování obce, její orgány a rozpočet. Dále jsem pomocí odborné literatury přiblížila rozpočtové určení daní a systém daní v České republice. Poslední kapitolu jsem věnovala daním z nemovitých věcí, kde jsem nejprve objasnila její historický vývoj a následně podrobně definovala daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Byly zde vysvětleny také pojmy, jako koeficient podle velikosti obce a místní koeficient, které byly nezbytné pro následné zpracování praktické části.

Praktická část bakalářské práce byla rozdělena na dvě dílčí části. V té první jsem charakterizovala obec Lhota u Vsetína a následně provedla analýzu jejího hospodaření v letech 2017 a 2018. Byla zde analyzována jak příjmová, tak i výdajová stránka obecního rozpočtu. Po tomto rozboru jsem dospěla k závěru, že obec hospodaří velice zodpovědně a rozvážně, v obou letech vytvořila kladné saldo, které může použít na vytvoření finanční rezervy například pro případný schodek v následujících letech. Daň z nemovitých věcí se podílela v těchto letech na celkových příjmech mezi 3 - 4 %. Tento podíl by obec mohla navýšit pomocí zavedení místního koeficientu. Obci jsem také doporučila, aby se snažila v příštích letech navýšit podíl transferů na celkových příjmech, které by mohla využít na modernizaci, případně nové stavby. Ve druhé dílčí praktické části jsem se zaměřila na provedení dotazníkového šetření mezi vlastníky nemovitých věcí ve Lhotě u Vsetína. Zde se mi podařilo zodpovědět jak hlavní, tak také dílčí výzkumné otázky. Z tohoto šetření vyplynulo, že by respondenti souhlasili se zavedením místního koeficientu ve výši 2, pokud by byl tento výnos využit k rozšíření občanské vybavenosti v obci. Nejvíce by preferovali výstavbu nového dětského hřiště či relaxačních zón s lavičkami.

V závěru práce jsem obci Lhota u Vsetína doporučila zavedení místního koeficientu ve výši 2, kterým by navýšila podíl příjmů daně z nemovitých věcí na celkových příjmech. Také jsem uvedla, že doporučuji tento výnos využít na rozšíření občanské vybavenosti v obci.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 250 s. ISBN 9788024729084.

ČMEJREK, Jaroslav a kol., 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Praha: Grada, 224 s. ISBN 9788024730615.

KEMP, Roger L., 2012. *The municipal budget crunch: a handbook for professionals*. Jefferson, N.C., 277 s. ISBN 978-0786463749.

KOPECKÝ, Martin a kol., 2017. *Zákon o obcích: komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 376 s. ISBN 978-80-7552-862-9.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 130 s. ISBN 978-80-7204-861-8.

LORENC, Jiří a Jana KAŠPÁRKOVÁ, 2019. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2019: pro územní samosprávné celky*. Polešovice: M LORDY, 688 s. ISBN 978-80-907535-0-1.

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2018. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 336 s. ISBN 978-80-271-2117-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 280 s. ISBN 9788024756080.

RADVAN, Michal, 2012. *Místní daně*. Praha: Wolters Kluwer, 244 s. ISBN 978-80-7357-932-6.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2016. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 179 s. ISBN 978-80-74789-67-0.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ, 2016. *Daňový systém ČR 2016*. 13. aktualiz. vyd. Praha: VOX, 396 s. ISBN 978-80-87480-44-1.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ, 2018. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualiz. vyd. Praha: Vox, 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

Legislativa

ČESKO, 1992. *Zákon č. 338/1992 Sb., ze dne 4. května 1992 o dani z nemovitých věcí.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ČESKO, 1993. *Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>.

ČESKO, 2000. *Zákon č. 128/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o obcích, ve znění pozdějších předpisů.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ČESKO, 2002. *Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2002/vyhlasaka-c-323-2002-sb-3461>.

ČESKO, 2017. *Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 403/2017 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, ve znění pozdějších předpisů.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2018/vyhlasaka-c-403-2017-sb--vyhlaska-ministe-30672>.

ČESKO, 2017. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2017 o místních poplatcích v obci Lhota u Vsetína.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: http://www.lhotauvsetina.cz/assets/File.ashx?id_org=8124&id_dokumenty=1436.

Elektronické zdroje

BusinessInfo.cz, 2018. *Daň silniční.* [online]. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/dan-silnicni/>.

BusinessInfo.cz, 2019. *Daň z příjmů.* [online]. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/dan-z-prijmu/#a1>.

Český statistický úřad, 2019. *Malý lexikon obcí České republiky – 2019.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2018-42hnx5qxcd>.

Deník veřejné správy, 2017. *Financování obcí v ČR – současný stav a další vývoj RUD a dotací.* [online]. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008&fbclid=IwAR2YXUnRa2u6tfROSd5V447r0df2OX1RI5V8S3JFWpdRIOafK3LLddwFXks>.

Deník veřejné správy, 2018. *Kapitálové výdaje obcí.* [online]. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6757061&fbclid=IwAR1CBOCMhEnKGT6akEJ4hksNHMNT45KcYnCI6ML7oCLou1i2zRb9qc1A_oI.

Euro media, 2013. *Z historie zdaňování nemovitostí.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <http://www.euro-media.cz/old/mozaika/204-z-historie-zdanovani-nemovitosti>.

Finanční správa, 2018. *Daňové příjmy rozpočtů krajů a obcí dle zákona o rozpočtovém určení daní.* [online]. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/danove-prijmy-rozpocet-kraju-a-obci-3736>.

Finanční správa, 2020. *Rozpočtové určení daní.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpocetove-urceni-dani>.

Lhota u Vsetína, 2018. *O obci.* [online]. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <http://www.lhotauvsetina.cz/obec/ds-50/p1=51>.

Ministerstvo financí České republiky, 2018. *Vývoj daňových příjmů obcí a krajů 2005-2017.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2018/vyvoj-danovych-prijmu-obci-a-kraju-2005-32304?fbclid=IwAR1IbWuUHb93OQpIuMVx45WURrG9SsZ93kVCBRchNp_nlekbfpK S6yqBNz4.

Moderní obec, 2012. *Orgány obce.* [online]. [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/organy-obce/>.

Vychodni-morava.cz, 2019. *Lhota u Vsetína.* [online]. [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.vychodni-morava.cz/lokalita/390>.

Závěrečný účet obce Lhota u Vsetína v letech 2017-2018.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Abs.	Absolutní
ČNB	Česká národní banka
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
Ha	Hektar
Kč	Koruna
Km	Kilometr
kol.	Kolektiv
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MŠ	Mateřská škola
Rel.	Relativní
S.	Souhrn
SR	Státní rozpočet
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Rozpočtové určení daní	24
Obrázek 2 Daňové příjmy obcí ve Zlínském kraji.....	25
Obrázek 3 Daňová soustava.....	27
Obrázek 4 Přímé daně v České republice	29
Obrázek 5 Nepřímé daně v České republice.....	30
Obrázek 6 Obecní úřad Lhota u Vsetína.....	42
Obrázek 7 Finanční zátěž daní z nemovitých věcí	57
Obrázek 8 Spokojenost obyvatel v obci	58
Obrázek 9 Názor respondentů na zavedení místního koeficientu.....	59
Obrázek 10 Účel využití výnosu z místního koeficientu.....	61
Obrázek 11 Výše koeficientu.....	62
Obrázek 12 Zájem o novinky v obci.....	63

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Obecné schéma rozpočtu obce.....	19
Tabulka 2 Sazby daně ze staveb a jednotek.....	38
Tabulka 3 Celkové příjmy obce.....	43
Tabulka 4 Daňové příjmy obce – vybrané položky	44
Tabulka 5 Nedaňové příjmy obce – vybrané položky	45
Tabulka 6 Kapitálové příjmy	45
Tabulka 7 Přijaté transfery za rok 2017 – vybrané položky	46
Tabulka 8 Přijaté transfery za rok 2018 – vybrané položky	46
Tabulka 9 Celkové výdaje obce.....	47
Tabulka 10 Zastoupení jednotlivých výdajů.....	47
Tabulka 11 Příjmy a výdaje před konsolidací	48
Tabulka 12 Příjmy a výdaje po konsolidaci.....	48
Tabulka 13 Výběr daně z nemovitých věcí v letech 2017 a 2018	50
Tabulka 14 Podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech.....	50
Tabulka 15 Podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech	50
Tabulka 16 Výnosy z pozemků	51
Tabulka 17 Výnosy ze staveb	52
Tabulka 18 Demografická skladba	55
Tabulka 19 Počet nemovitostí, které respondenti vlastní	56
Tabulka 20 Finanční zátěž daní z nemovitých věcí	56
Tabulka 21 Spokojenost obyvatel v obci.....	58
Tabulka 22 Názor respondentů na zavedení místního koeficientu	59
Tabulka 23 Účel využití výnosu z místního koeficientu	60
Tabulka 24 Výše koeficientu	62
Tabulka 25 Zájem o novinky v obci	63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dotazníkové šetření

Dobrý den,

Jmenuji se Pavlína Důbravová a jsem studentkou 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. V rámci své bakalářské práce na téma Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Lhota u Vsetína zpracovávám dotazníkové šetření ve vaší obci.

Daň z nemovitých věcí je majetkovou daní a každoročně ji platí vlastníci nemovité věci. Obec má možnost stanovit tzv. místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5 pomocí obecně závazné vyhlášky. Tímto koeficientem je vynásobena daň poplatníka za pozemky nebo stavby a jednotky. Výjimkou jsou orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty, ty nemohou být tímto koeficientem postihnuty.

Ráda bych se vás zeptala na několik krátkých otázek.

Děkuji za váš čas

- 1) Jaké je vaše pohlaví?
  - a) Muž
  - b) Žena

- 2) Jaký je váš věk?
  - a) 18-25 let
  - b) 26–40 let
  - c) 41–55 let
  - d) 56–65 let
  - e) 66 let a více

- 3) Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
  - a) Základní
  - b) Střední vzdělání s výučním listem
  - c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou
  - d) Vyšší odborné vzdělání
  - e) Vysokoškolské vzdělání

- 4) Kolika nemovitostí v obci jste vlastníkem?
  - a) Jedné
  - b) Dvou
  - c) Třech
  - d) Čtyřech a více

- 5) Je pro váš rodinný rozpočet zátěží každoroční odvod daně z nemovitých věcí?
- Ano
  - Ne
- 6) Jste spokojeni s životem v obci? (Dostatečná občanská vybavenost – např. dětské hřiště, chodníky a cesty v adekvátním stavu, pořádání kulturních akcí, relaxační zóny s lavičkami apod.)
- Ano, jsem velmi spokojen/a
  - Jsem částečně spokojen/a, ale obec by mohla občanskou vybavenost rozšířit
  - Nejsem moc spokojen/a, velká část vybavenosti mi chybí
  - Nejsem vůbec spokojen/a
- 7) Obec má možnost pomocí obecně závazné vyhlášky stanovit místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5, kterým se násobí výsledná daň poplatníka z nemovitých věcí (vybraná daň plyne ve 100 % výši do rozpočtu obce). Souhlasili byste se zavedením tohoto koeficientu?
- Ano, pokud by výnos směřoval na zvelebení obce
  - Ano, nezáleží mi na tom, k čemu by byl výnos využit
  - Je mi to jedno
  - Ne, nesouhlasil/a bych se zavedením místního koeficientu
- 8) Pokud by byl stanoven místní koeficient u daně z nemovitých věcí a vy byste mohli rozhodnout o tom, na jaký účel bude tento výnos využit, hlasovali byste pro to aby?
- Bylo postaveno dětské hřiště
  - Byly vystavěny relaxační zóny s lavičkami
  - Byly zrekonstruovány chodníky a cesty v obci
  - Byla rozšířena nabídka kulturních akcí v obci
  - Byl výnos přidělen fotbalovému klubu v obci
  - Byl výnos přidělen dobrovolným hasičům v obci
  - Byl výnos použit k nákupu pomůcek k výuce v ZŠ a MŠ Lhota u Vsetína
- 9) Pokud by byla splněna podmínka využití výnosu ze zavedeného místního koeficientu k rozšíření občanské vybavenosti, souhlasili byste s koeficientem ve výši?
- 2
  - 3
  - 4
  - 5
- 10) Zajímáte se o novinky v obci, například jaké nové vyhlášky obec vydala?
- Ano, pravidelně
  - Jednou za čas se informuji
  - Zřídka kdy
  - Ne

